

FINLANDS BANK

SUPPLEMENT PÅ NKIN
KIRJASTO
ÅRSBOK 60, 1979

INNEHÅLL

Den ekonomiska utvecklingen 1979

Totalefterfrågan och -utbudet	4
Jämvikten i samhällsekonomin	7
Finansieringen	11

Centralbankspolitiken

Penningpolitiken	14
Huvuddragen i penningpolitiken	14
Kvotpolitiken	16
Dagslånemarknaden	17
Kassareservdepositionerna	19
Räntepolitiken	19
De kreditpolitiska direktiven	21
Utlåtanden om obligationslån	22
Depositionsbevisen och de tidsbundna depositionerna	22
Särskilda finansieringsarrangemang	23
Valutapolitiken	25
Utvecklingen på den internationella valuta- och finan-	
sieringsmarknaden	25
Valutakurspolitiken och den inhemska valutamarknaden	26
De långfristiga kapitalrörelserna och den utländska skul-	
den	29
De kortfristiga kapitalrörelserna	31
Bilaterala betalningsarrangemang	32

Finlands Banks balansräkning och resultaträkning

Utlandet	33
Finansieringsinstitutet	35
Den offentliga sektorn	36
Företagen	36
Utelöpande sedlar och mynt samt depositionsbevis	36
Övriga balansposter	37
Finlands Banks nettobalans	37
Sedelutgivningen	38
Resultaträkningen	38

Finlands Bank och internationella organisationer

Internationella valutafonden	39
Internationella regleringsbanken	40
Världsbanksgruppen	41
Övrigt internationellt samarbete	41

Figurer

1. Utrikeshandelns priser	5
2. Utbud och efterfrågan	6
3. Arbetslöshetsprocent och kapacitetsutnyttjandegrad ...	7
4. Kostnader och priser	8
5. Betalningsbalansen	9
6. Sparande och investeringar	10
7. Bankernas in- och utlåning	11
8. Statens kassahushållning	12
9. Affärsbankernas centralbanksfinansiering och ban-	
kernas kassareserv	15
10. Finlands Banks dagslånemarknad	18
11. Räntor	20
12. Finansiering av inhemska leveranser	23
13. Finansiering av nyexportkrediter och kortfristiga export-	
krediter	24
14. Finlands Banks valutaindex	26
15. De viktigaste valutornas kursutveckling gentemot mar-	
ken	27
16. Finlands Banks avistatransaktioner	28
17. Den konvertibla valutareserven	29
18. Utvecklingen av skuldsättningen	30
19. Finlands Banks balansräkning	34

Tabeller

1. Finlands Banks balansräkning årsvis	44
2. Finlands Banks balansräkning månadsvis	46
3. Den konvertibla och den bundna reserven	50
4. Finlands Banks resultaträkning	50
5. Räntor tillämpade av Finlands Bank	51
6. Inhemska clearingrörelse	51
7. Affärsbankernas centralbanksfinansiering och dess	
struktur och kostnader	52
8. Finlands Banks dagslånemarknad	53
9. Sedelutgivningen	54
10. Utelöpande sedlar och mynt	55
11. Sedeltillverkning och sedelmakulering	56
12. Sedlar och mynt	57
13. Avista säljkurser årsvis	58
14. Avista säljkurser månadsvis	60
15. Finlands långfristiga utländska skulder och fordringar	64

Revisorernas berättelse	67
-------------------------------	----

Riksdagens bankfullmäktige vid slutet av 1979	68
---	----

Finlands Bank vid slutet av 1979	68
--	----

DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN 1979

Den tillväxtfrämjande ekonomisk-politiska linjen fortsatte under år 1979 i Finland, vilket jämte uppsvinget i den internationella efterfrågan ledde till en gynnsam ekonomisk utveckling för landet. Totalproduktionen ökade och arbetslösheten minskade kännbart. Samtidigt förblev den yttre jämvikten tillfredsställande, medan de inhemska kostnadsstegringarna var mindre än i konkurrentländerna. En fortsatt balanserad tillväxt och en bibehållen konkurrenskraft äventyrades dock av de kraftigt stigande utrikeshandelspriserna och av den snabba lättningen i den privata sektorns finansieringsställning under början av året.

TOTALEFTERFRÅGAN OCH -UTBUDET

Uppsvinget i den internationella efterfrågan inleddes 1978 och pågick fram till slutet av 1979, då tillväxttakten i nästan alla marknadshushållningsländer i väst bromsades upp. Detta berodde på att inflationen tilltog till följd av stegringarna i priserna på olja och andra råvaror, samt på att bytesförhållandet försämrades och den anti-inflatoriska politiken förstärktes. Totalproduktionens genomsnittliga tillväxttakt i OECD-länderna steg dock till över 3 % för 1979. Emedan totalefterfrågan i de länder som var viktiga för Finlands export ökade ännu snabbare än i OECD-området som helhet och tillväxten i den internationella efterfrågan koncentrerades till basförnödenheter av råvarutyp, var de yttre förutsättningarna för den finländska exporten tämligen gynnsamma.

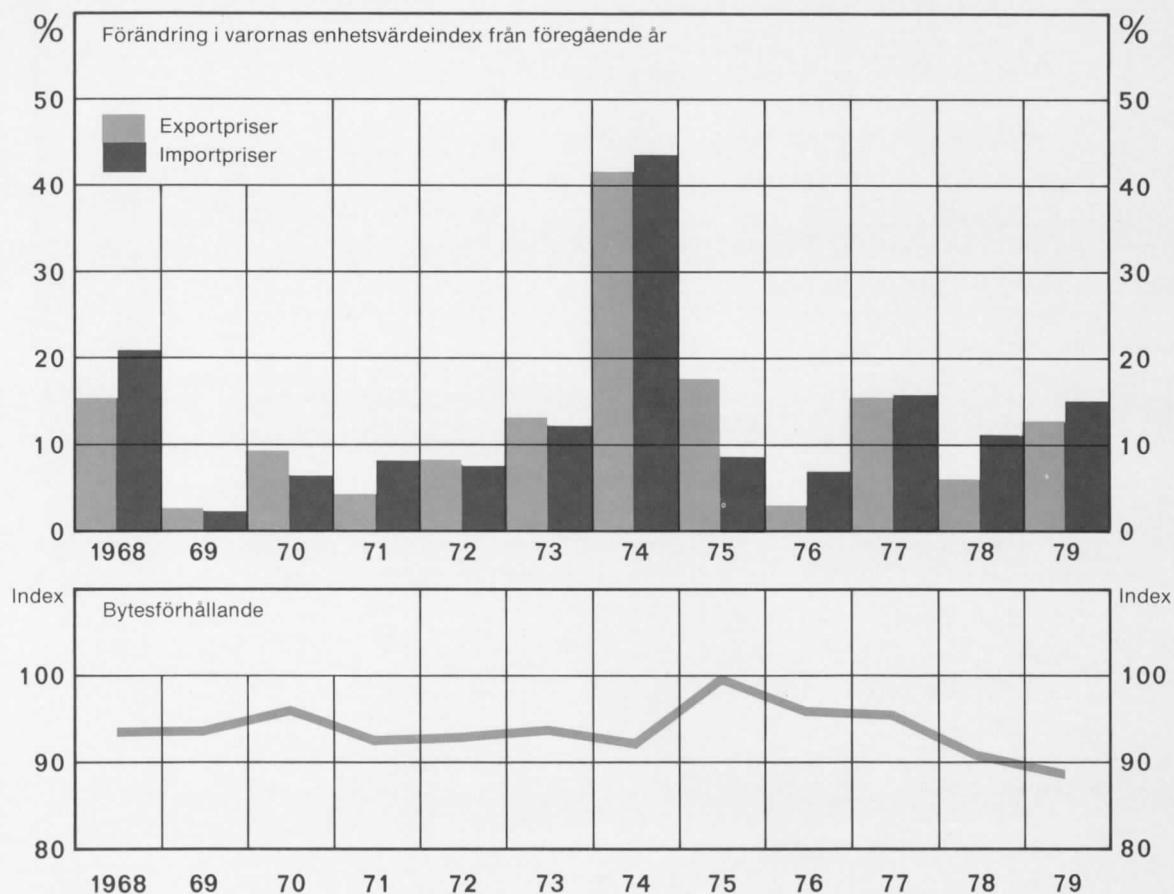
På grund av västmarknadernas ökade efterfrågan på basförnödenheter växte isynnerhet exporten av skogsindustriprodukter och metallindustrins basprodukter. Dessutom steg exporten av färdigvaror till marknaderna i väst beroende på att den finländska produktionens pris-konkurrenskraft hade förbättrats. Allt som allt ökade västexporten med 15 %, men då exporten

till SEV-länderna minskade, växte den sammanlagda exportvolymen av varor och tjänster med 9 %.

Liksom de internationella råvarupriserna gick också de finländska utrikeshandelspriserna avsevärt upp 1979 (figur 1). Det var framför allt stegringarna i priset på råolja med sammanlagt omkring 60 % som höjde importpriserna. Emedan exportpriserna på råvaruliknande produkter såsom trä- och pappersindustriprodukter samt produkter från den kemiska industrin och metallindustrin samtidigt steg kraftigt, försämrades bytesförhållandet endast obetydligt. De internationella prisstegringarnas tillväxthämmande effekt blev därför — liksom 1974 — i Finland mycket mindre än i de andra OECD-länderna.

Den ökning i exportintäkterna som fortgått redan flera år och de senaste årens ekonomiska stimulanspolitik medverkade till att den inhemska efterfrågan blev uppenbart livligare under år 1979. Härtill bidrog även den ekonomiska politiken under året: de senaste årens finanspolitiska linje som syftade till att stärka konkurrenskraften och främja investeringarna fortsattes och läget på penningmarknaden förblev relativt lätt fram till slutet av året.

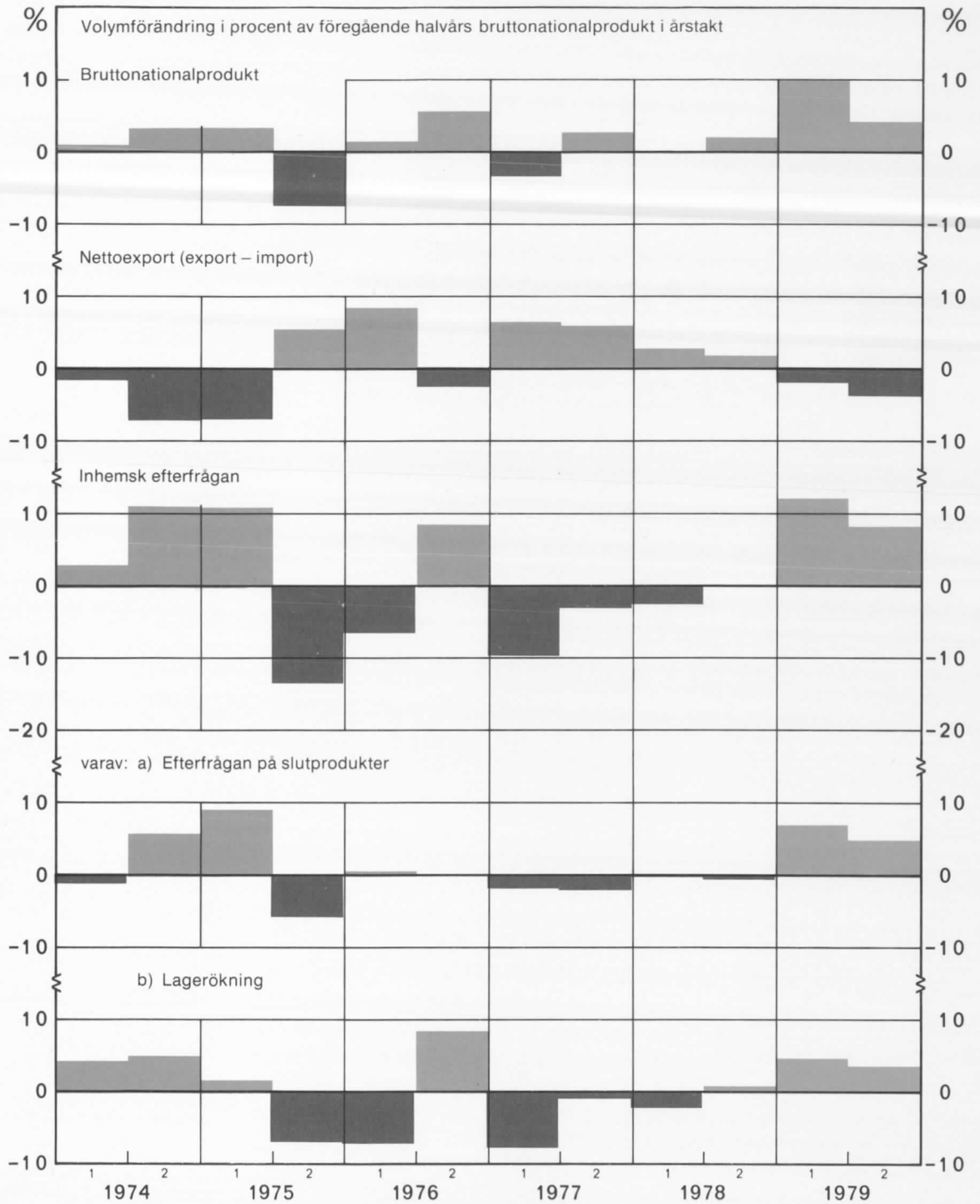
Figur 1.
UTRIKESHANDELNS PRISER

I och med att företagens kapacitetsutnyttjande-grad höjdes och deras lönsamhet och finansieringsställning förbättrades samtidigt som efterfrågeutsikterna blev ljusare, började investeringarna åter stiga efter att under de tre senaste åren ha varit vikande. Särskilt påtagligt ökade investeringsverksamheten inom skogsindustrin. Tyngdpunkten för de fasta investeringarna låg liksom under de senaste åren på investeringar i maskiner och apparater. Lageruppbyggnaden till följd av att företagen ville återställa lagren till deras normala nivå drev även upp totalefterfrågan. Dessutom gjorde prisförväntningarna sitt till till lagren växte.

Hushållens disponibla realinkomster växte med närmare 7 % eller dubbelt så mycket som året innan. Att löneinkomsterna steg i takt med den förbättrade sysselsättningen och förtjänstnivån och att skogs- och kapitalinkomsterna ökade kraftigt bidrog jämte den offentliga sektorns inkomstöverföringsåtgärder till den gynnsamma inkomstutvecklingen. Hushållen anpassade dock ännu inte till fullo sin konsumtion till den accelererade inkomstutvecklingen, utan spar-kvoten steg. Ehuru investeringarna i nya bostäder mot slutet av året tog fart, koncentrerades sparatet i huvudsak till depositioner och värdepapper.

Figur 2.
 UTBUD OCH EFTERFRÅGAN

Volymen av de offentliga konsumtionsutgifterna och de administrativa investeringarna steg långsammare än 1978 framför allt på grund av att tillväxten för grundskole- och hälsovårdsutgifterna sjönk. I stället för att öka sin egen efterfrågan försökte staten stimulera totalefterfrågan genom att stöda inkomstutvecklingen inom den privata sektorn.

Parallellt med exportökningen och uppsvinget i den inhemska efterfrågan växte bruttonationalprodukten 1979 med nästan 7 %, dvs. betydligt mera än genomsnittet för de andra OECD-länderna (figur 2). Mest ökade produktionen inom skogshushållningen och skogsindustrin; dessa två branscher stod för omkring en tredjedel av totalproduktionens tillväxt. Även inom den kemiska industrin, beklädnadsindustrin och

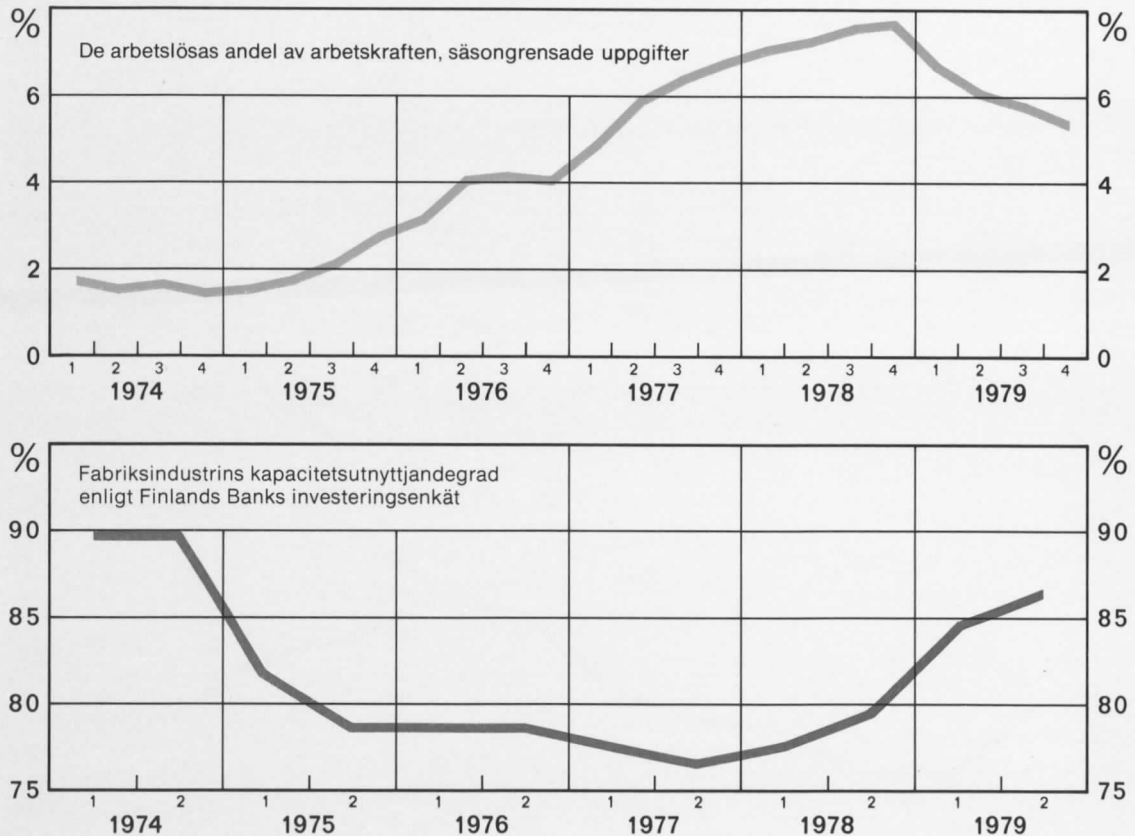
metallindustrin steg produktionen markant. Totalt växte industriproduktionen med 8 %.

JÄMVIKTEN I SAMHÄLLSEKONOMIN

Förstärkningen i den ekonomiska tillväxten höjde kapacitetsutnyttjandegraden 1979. Denna blev dock klart lägre än under rekordåren 1973—1974 (figur 3). Mest steg kapacitetsutnyttjandegraden inom exportindustrin; bl.a. inom vissa områden av skogsindustrin uppnåddes i det närmaste fullt kapacitetsutnyttjande. Fastän en del av produktionskapaciteten till följd av stegringarna i de relativa priserna tydligen förlorade sin konkurrenskraft, begränsades produktionens tillväxtmöjligheter inte i allmänhet av kapacitetsbrist.

Figur 3.

ARBETSLÖSHETSPROCENT OCH KAPACITETSUTNYTTJANDEGRAD

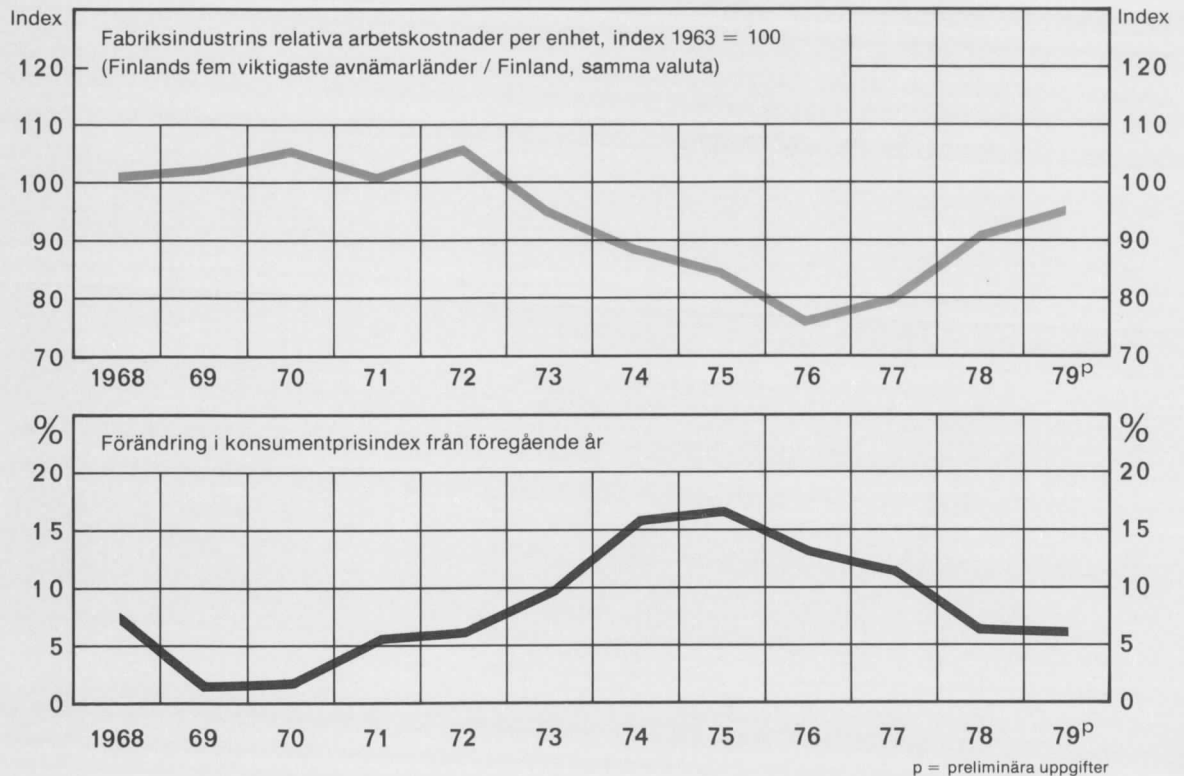

Även sysselsättningen förbättrades avsevärt dels beroende på produktionsökningen, dels till följd av de sysselsättningspolitiska åtgärderna. Antalet sysselsatta ökade 1979 med omkring 50 000 personer. Inom textil- och beklädnadsindustrin samt metallindustrin rådde ställvis rentav brist på yrkeskunnig arbetskraft. Mest steg dock sysselsättningen inom tjänstesektorn. Detta berodde förutom på att efterfrågan ökade också på att de sysselsättningspolitiska åtgärderna främst riktades mot denna sektor. Det relativa arbetslöshetstalet sjönk med drygt två procentenheter 1979; vid slutet av året uppgick det säsongrensade arbetslöshetstalet till 5 1/2 %. Sysselsättningsåtgärderna sänkte arbetslösheten med omkring en procentenhet. Av dem som sysselsattes genom specialåtgärder var emellertid största delen deltidsarbetande.

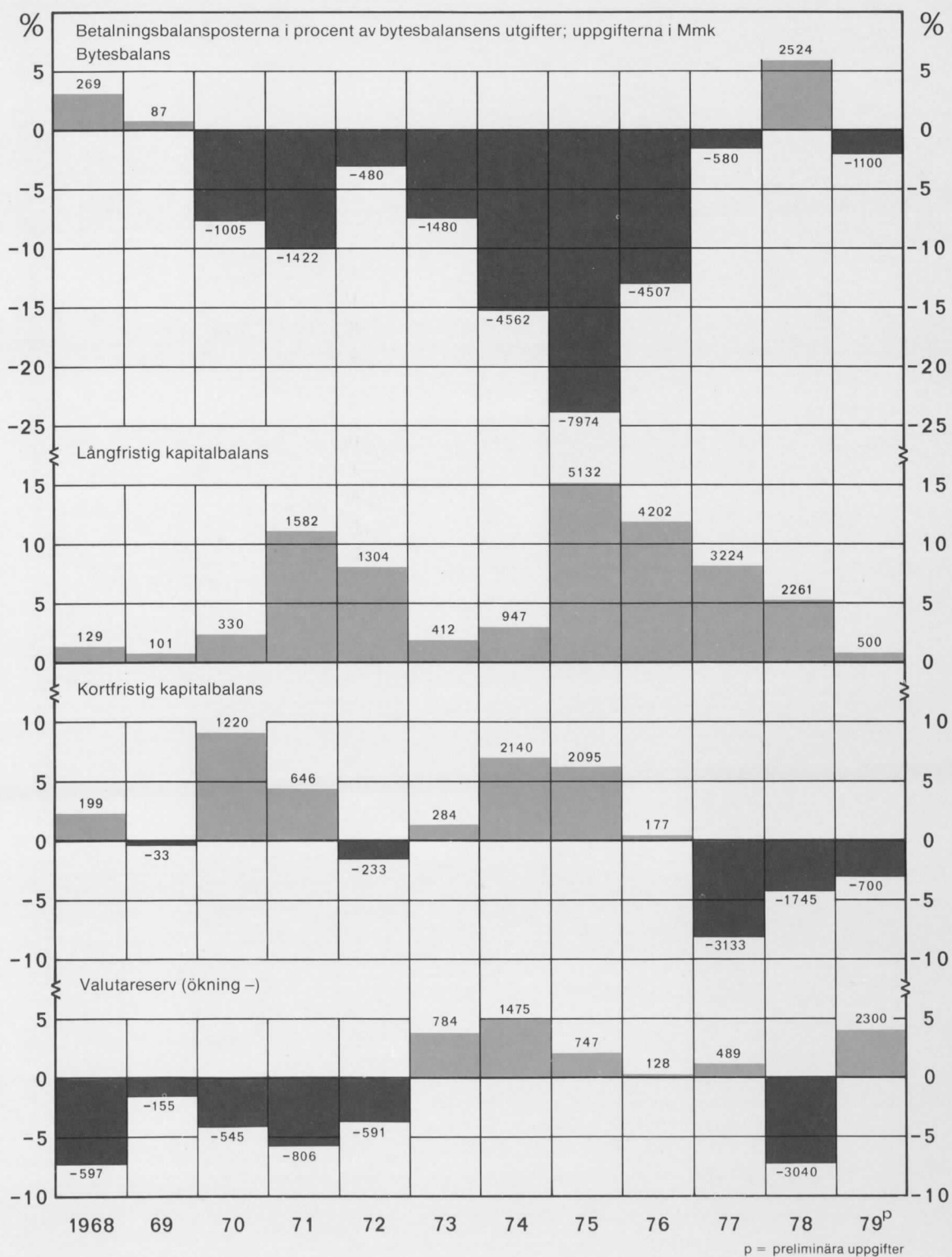
Företagens internationella priskonkurrenskraft fortsatte att förbättras 1979. På grund av den snabba produktivitetsökningen gick arbetskostnaderna per enhet upp med endast 6 % och konsumentpriserna med 7.5 % (figur 4). Löntagarnas förtjänstnivå steg med i genomsnitt 11.6 %. Av höjningen kan omkring 10 procentenheter tillskrivas avtalslönerna. I samband med den centrala inkomstuppgörelsen i februari uppställde man en indextröskel, vars överskridande i oktober skulle utlösa ytterligare lönehöjningar. Då priserna frånsett importpriserna steg endast i ringa grad, överskreds indexgränsen inte. Den ansenliga stegringen i partipriserna och byggnadskostnaderna tydde dock på att inflationstrycket hade stärkts under året.

Trots att den inhemska efterfrågan blev betyd-

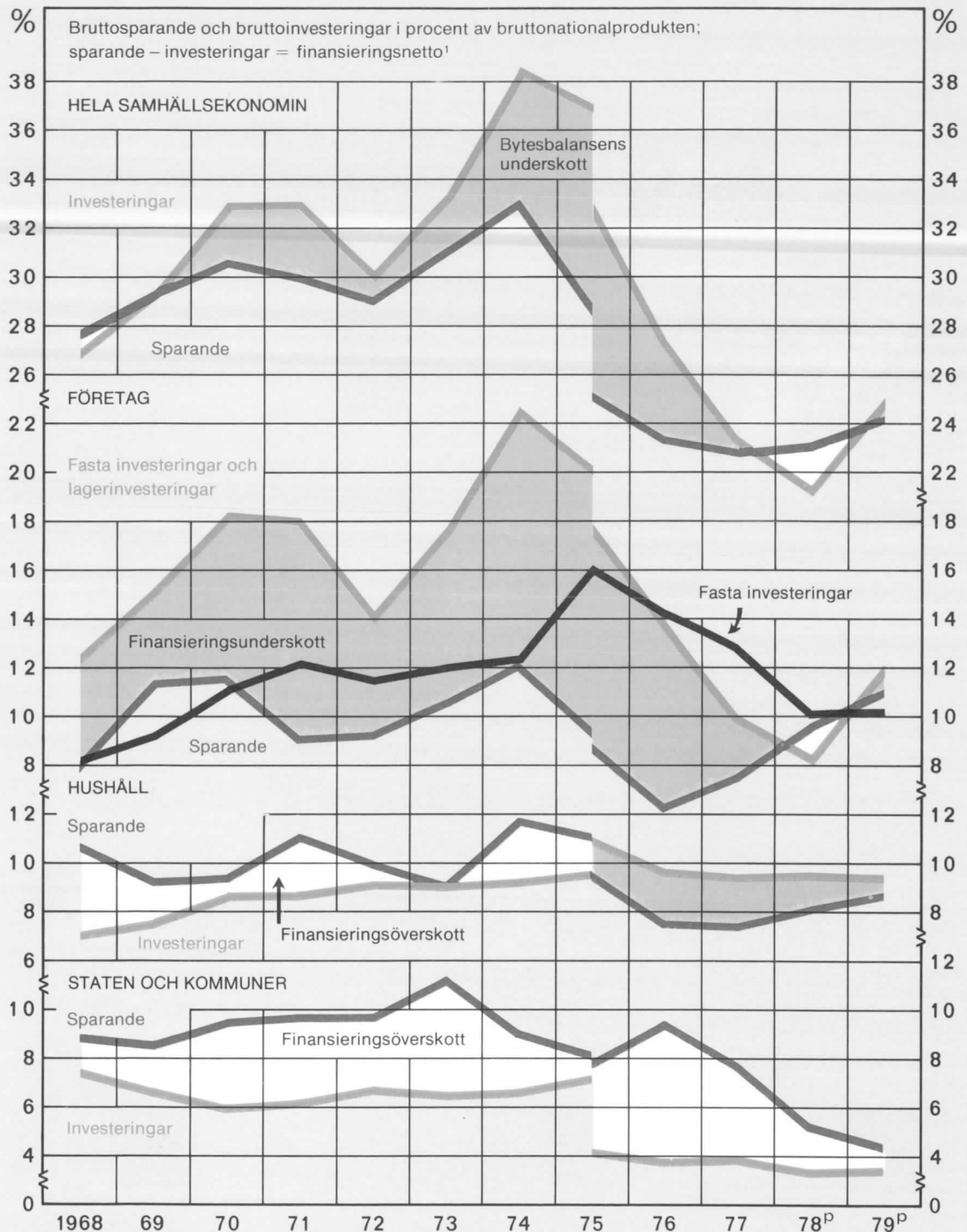
Figur 4.
KOSTNADER OCH PRISER

Figur 5.
BETALNINGSBALANSEN

Figur 6.
SPARANDE OCH INVESTERINGAR

¹ Uppgifterna baserar sig på de år 1979 förnyade nationalräkenskaper. I samband med ändringen justerade statistikcentralen posterna i försörjningsbalansen från och med år 1970 och inkomst- och inkomst användnings- samt kapitalbildningsredovisningen från och med år 1975. Samtidigt fogades även finansräkenskaper till nationalräkenskaper. p = preliminära uppgifter

ligt livligare, uppvisade bytesbalansen för första hälften av året ännu ett överskott. Eftersom exporten mattades av och bytesförhållandet försämrades mot slutet av året samtidigt som importen fortsatte att växa i rask takt, övergick handelsbalansen i ett underskott. Att volymen av varuimporten ökade med 18 % återspeglar framför allt uppgången i råvaruimporten. Västhandeln uppvisade ett tydligt överskott för hela året, men oljeprisstegringarna åstadkom ett så stort underskott i den bilaterala handeln att den totala handelsbalansen 1979 resulterade i ett underskott på omkring 0.8 mrd mk. Då tjänstebalansens överskott uppgick till 3.1 mrd mk, medan kapitalersättnings- och transfereringsbalansens underskott belöpte sig till 3.4 mrd mk, gav bytesbalansen ett underskott på 1.1 mrd mk (figur 5), vilket motsvarar omkring 0.7 % av bruttonationalprodukten.

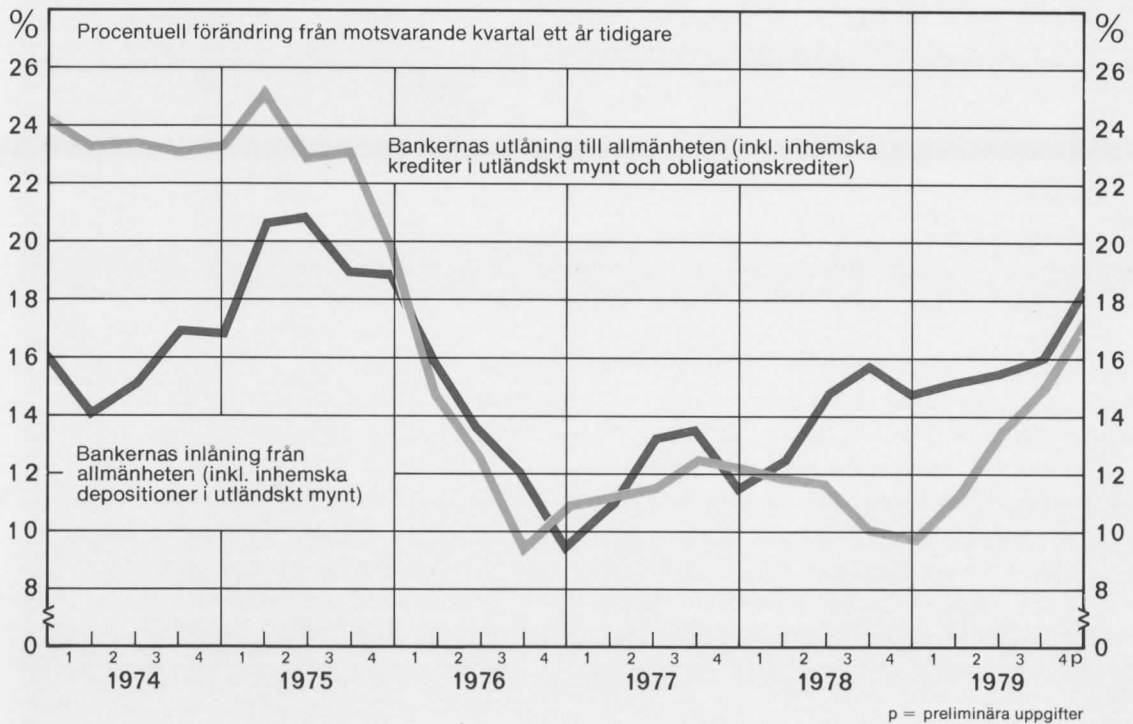
FINANSIERINGEN

Att bytesbalansen under år 1979 övergick i ett underskott återspeglar uppgången i investeringskvoten och det därmed förknippade finansieringsunderskottet främst inom företagssektorn. Också statens finansiella ställning försämrades, även om den offentliga sektorn som helhet alltjämt uppvisade ett finansieringsöverskott. Däremot förbättrades hushållens finansiella ställning, och deras finansieringsunderskott försvann så gott som helt (figur 6).

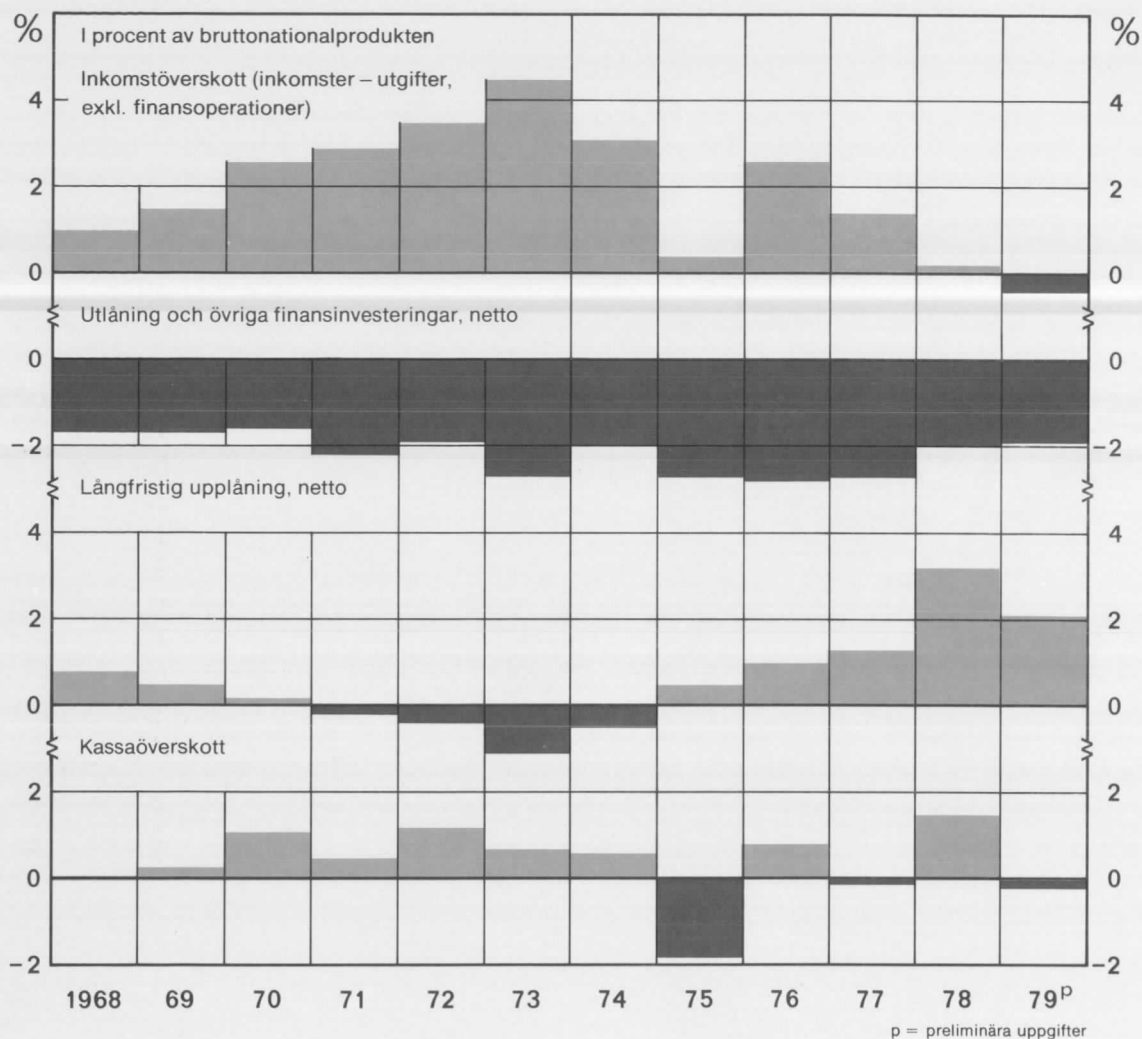
Det finansieringsunderskott som trots den gynnsamma inkomstutvecklingen uppstod inom företagssektorn berodde närmast på att investeringarna i maskiner och apparater växte och på att lagerinvesteringarna började stiga. Under årets lopp påverkades företagssektorns

Figur 7.

BANKERNAS IN- OCH UTLÅNING

Figur 8.
STATENS KASSAHUSHÅLLNING

inhemska och utländska finansieringstransaktioner i hög grad av valutakursförväntningarna och ökningen i skillnaden mellan inhemska och utländska räntor. Företagen skar under året ned sin utländska skuld. Dessutom var deras upplåning i inhemska finansieringsinstitut rätt liten. Skuldsättningsgraden inom företagssektorn sjönk medan likviditeten steg ytterligare, vilket framgår av att avistadepositionerna gick upp med 28 %.

Hushållssektorns finansieringsställning förbättrades tack vare den gynnsamma inkomstutvecklingen och sparkvotens stegring. Trots att hushållens investeringskvot förblev i det närmaste oförändrad, växte deras upplåning betydligt. Hushållens livliga efterfrågan på krediter var också den främsta orsaken till att bankernas utlåning växte med hela 17 % (figur 7). Den rikliga kreditfinansieringen bidrog till att anskaffningen av varaktiga konsumtionsvaror och

bostäder ökade samt att finansieringsfordringarna steg. Tidsdepositionerna i mark växte med 17 % och placeringarna i aktier och statsobligationer tilltog kännbart.

Oaktat statshushållningens underskott resulterade hela den offentliga sektorn i ett överskott till följd av att kommunernas finansieringsställning förbättrades och de offentliga socialskyddsfonderna växte. Att statens finansieringssituation försvagades trots att den ekonomiska tillväxten sköt fart, berodde främst på att skatteskalorna lindrades och att skatteåterbäringarna utbetalades tidigare än planerat. Dessutom steg statens transferutgifter till den privata sektorn och kommunerna med närmare en femtedel. Statens kassainkomster exklusive finansoperationer förslög inte till att täcka konsumtions-, realinvesterings- och transferutgifterna, utan statens kassahushållning gav för ovanlighetens skull ett underskott på 0.7 mrd mk (figur 8). Statens utlåning och andra finansinvesteringar växte till 3.0 mrd mk netto. Det finansieringsbehov på 3.7 mrd mk som därmed uppstod täcktes nästan helt genom upplåning. Dragningarna på nya inhemska lån uppgick till 2.2 mrd mk, varav 1.6 mrd mk enligt avtal med bankerna bestod av lån för allmänheten. Upplåningen i utlandet belöp-

te sig till 2.5 mrd mk. Därav lyftes mer än hälften i början av året. Exceptionellt var att statens finansoperationer stramade åt finansieringsmarknaden under början av året men lättade upp den under årets sista månader. Statens kassaunderskott för hela året blev 0.3 mrd mk.

Nettoimporten av utländskt kapital var under året som helhet obetydlig, men de kortfristiga kapitalrörelserna varierade avsevärt under årets lopp. Nettoinflödet av långfristigt kapital blev klart mindre än året innan eller 0.4 mrd mk (figur 5). Statens nettoupplåning steg till över 2.2 mrd mk. Detta höjde statens andel i den utländska skulden markant. Exporten av kortfristigt kapital belöpte sig till 1.6 mrd mk, varav mer än hälften bestod av Finlands Banks placeringar i utländska obligationer. Återstoden kan främst tillskrivas en ändring i betalningsbalansstatistiken: importfinansieringskrediterna började i stället för att upptas bland företagets krediter bokföras via bankernas balansräkningar. Främst till följd av denna ändring i statistiken växte bankernas utländska nettoskuld med 1.4 mrd mk. Frånsett uppskrivningen av guldets bokföringsvärde och valutakursjusteringarna reducerades Finlands Banks valutareserv med 0.9 mrd mk.

CENTRALBANKSPOLITIKEN

Målet för centralbankspolitiken var under år 1979 att skapa finansiella förutsättningar för en tillväxtökning, dock utan att äventyra den uppnådda priskonkurrenskraften. Under början av året fortsattes den politik som syftade till att främja investeringarna och produktionen, samtidigt som man för att avvärja inflationshotet strävade efter att binda överskottslikviditeten i ekonomin. De valutarörelser som revalveringsförväntningarna framkallade ledde under sommaren till att valutareserven kraftigt ökade och att penningmarknaden lättade. Då uppsvinget i totalefterfrågan i början av året visade sig starkare än väntat och utrikeshandelspriserna fortsatte att stiga i snabb takt, stramades centralbanksfinansieringen stegvis åt. Genom att höja markens yttre värde i maj och ånyo i september försökte man dämpa pristrycket från utrikeshandeln. Till följd av att skillnaden mellan de inhemska och de utländska räntorna växte, minskade valutareserven även efter det att effekten av kursförväntningarna var över. Höjningen av den allmänna räntenivån vid ingången av november var avsedd att dels stöda valutareserven, dels dämpa konjunkturutvecklingen i Finland. I samma riktning verkade också en del andra penningpolitiska åtgärder, men dessutom hade nedgången i valutareserven som sådan en åtstramande effekt på den inhemska penningmarknaden.

PENNINGPOLITIKEN

Huvuddragen i penningpolitiken

På grund av den svaga investeringsefterfrågan och företagens förbättrade inkomstfinansiering väntades affärsbankernas centralbanksfinansiering reduceras så kraftigt att den skulle övergå i en fordran på Finlands Bank. Centralbanken ingick därför i mars med penninginstitutet ett kassareservavtal, enligt vilket banken kunde ålägga samtliga depositionsbanker att i förhållande till sin inlåning göra kassareservdepositioner i Finlands Bank. Därmed kompletterades den penningpolitiska arsenalen samtidigt som regleringen av penningpolitiken utsträcktes till att omfatta samtliga penninginstitut. Däremot hade Finlands Bank vid årets början slopat

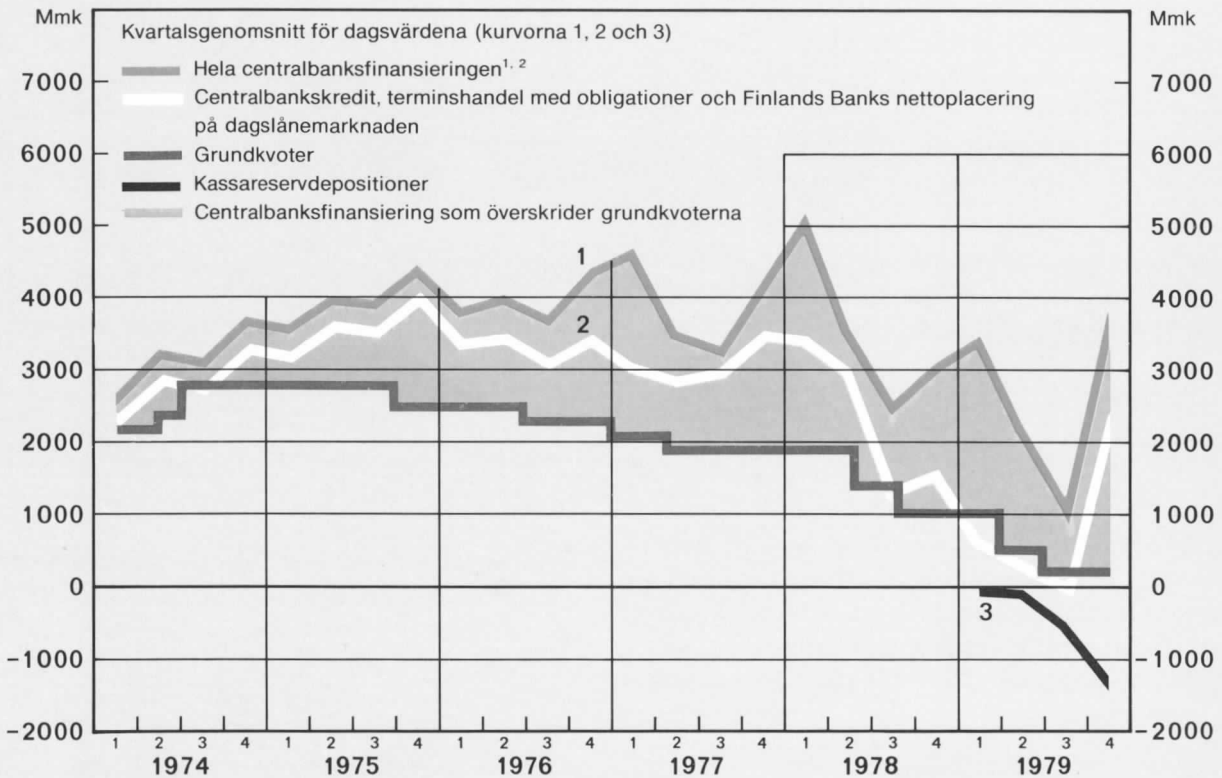
kontrollgränserna för affärsbankernas centralbanksfinansiering och systemet med målnivåer för denna, vilket överensstämde med den lättare grundlinjen för penningpolitiken.

Lättnaden på penningmarknaden upprätthölls genom att en relativt låg räntenivå tilläts på dagslånemarknaden. I syfte att undvika en alltför stor likviditetsexpansion sänkte Finlands Bank i april affärsbankernas centralbankskreditkvoter och började samtidigt tillämpa kassareservavtalet. Denna grundreglering kompletterades genom att en del av statens kapitalimport bands i Finlands Banks depositionsbevis.

Vid ingången av juli trädde nya villkor för centralbanksfinansieringen i kraft. Då reformen

Figur 9.

AFFÄRSBANKERNAS CENTRALBANKSFINANSIERING OCH BANKERNAS KASSARESERV-
DEPOSITIONER

¹ Affärsbankernas centralbanksfinansiering omfattar affärsbankernas centralbankskredit, affärsbankernas dagslån minskade med deras dagsdepositioner samt terminshandel med obligationer mellan affärsbankerna och Finlands Bank. Till affärsbankernas centralbankskredit räknas affärsbankernas växeliskontering i Finlands Bank och affärsbankernas checkräknings-skuld till centralbanken minskad med deras checkräkningsfordran på denna.

² Inkl. Postbankens depositioner i affärsbankerna 1974–1975.

planerades hade utgångspunkten varit att jämvikten på finansieringsmarknaden sannolikt skulle bli rätt långvarig. Dagslånen kom nu att bilda stommen i centralbanksfinansieringen. Deras andel av denna hade redan på basen av tidigare beslut småningom ökat. Kvoterna till grundränta blev mycket låga och var närmast avsedda att utjämna de dagliga likviditetsfluktuationerna.

På sommaren blev det svårare att hålla läget på penningmarknaden under kontroll, emedan valutareserven hade vuxit så kraftigt att den likviditet som uppstod inte i sin helhet kunde bindas med tillbudsstående medel. Lättnaden berodde

förutom på bytesbalansens utveckling och statens kapitalimport framför allt på det snabba inflöde av valutor som valutakursförväntningarna gav upphov till. För att neutralisera överskottslikviditeten sålde Finlands Bank depositionsbevis till staten och ökade kassareservdepositionernas storlek i den takt avtalet maximalt medgav.

Den ekonomiska aktiviteten förstärktes snabbare än väntat under början av året. Man beförde att den snabba tillväxttakten skulle orsaka ett inflatoriskt tryck, fastän inte på långt när fullt kapacitetsutnyttjande hade uppnåtts. Den internationella inflationen tilltog alltjämt bl.a. på

grund av oljeprishöjningarna. Dessa faktorer jämte lättningen på finansieringsmarknaden ökade risken för en inhemsk pris- och kostnadsspiral. Trots att prognoserna tydde på en internationell recession redan 1980, framstod det allt tydligare att en jämn utveckling kunde tryggas endast om den ekonomiska politiken stramades åt i någon mån.

Mot slutet av augusti avtog revalveringsförväntningarna och valutareserven började krympa. För att lindra verkningarna av utrikeshandelsprisernas stegring revalverades marknaden under senare delen av september. Samtidigt fattades beslut om en allmän höjning av räntenivån med verkan från den 1 november.

Finlands Bank fortsatte under hösten att uppbära kassareservdepositioner i maximal takt. Konkurrensen om kunderna mellan bankerna emellan hade under året skärpts så mycket att fara förelåg att löften om kredit för sekundära objekt skulle binda en betydande del av tillväxten i bankernas utlåningspotential.

Läget på penningmarknaden förändrades rätt snabbt under höstens lopp. I augusti hade affärsbankerna för en kort tid rentav en nettofordran på Finlands Bank, men den kännbara nedgången i valutareserven åstadkom en ungefär lika stor uppgång i affärsbankernas centralbanksfinansiering. Valutareserven sjönk dock mera än vad som förutsattes av upplösningen av kursförväntningarna och justeringarna av vissa bestämmelser om de kortfristiga kapitalrörelserna. Förklaringen låg i att den internationella räntenivån kontinuerligt steg. Höjningen av räntan i Finland vid ingången av november hade sålunda ringa effekt på valutareserven, eftersom räntorna i utlandet hade stigit ytterligare.

I samband med den allmänna räntehöjningen lät Finlands Bank dagslåneräntan stiga klart mera än grundräntan. I november utfärdades också nya direktiv om riktlinjerna för kreditpolitiken. Bankerna uppmanades i direktiven att skärpa grunderna för sin kreditgivning.

Syftet med dessa åtgärder var att dämpa den inhemska efterfrågan och framför allt inflationsförväntningarna och att bromsa upp nedgången i valutareserven. Samtidigt framhölls det att finansieringen av industriinvesteringarna, vilka nyligen hade kommit i gång på allvar, alltså borde tryggas.

Kvotpolitiken

Summan av affärsbankernas centralbankskreditkvoter sänktes vid ingången av april från 1 000 Mmk till 500 Mmk. Genom åtgärden anpassades kvoterna till minskningen i bankernas centralbanksfinansiering (figur 9 och tabell 7 i tabellbilagan).

Vid ingången av juli ändrades villkoren för bankernas centralbanksfinansiering. Enligt det gamla systemet hade varje affärsbank haft en kreditkvot som angavs i mark. Banken hade haft rätt att diskontera växlar till grundränta inom ramen för kvoten samt överskrida denna med högst 70 % mot en stegvis växande tilläggsränta. Enligt det nya systemet beviljades affärsbankerna centralbankskredit i form av checkräkningskredit. Det sammanlagda månadsmedeltalet för de olika bankernas kreditkvoter fastställdes till 200 Mmk. En affärsbanks checkräkningskredit per dag fick vara högst 2.5 gånger så stor som bankens kvot. För checkräkningskrediten debiterades Finlands Banks grundränta. Möjligheten att överskrida kvoterna mot tilläggsränta slopades.

För att kunna sköta de dagliga fluktuationerna i sin likviditet beviljades Postbanken i det nya systemet rätt till en checkräkningskredit på 50 Mmk till grundränta, dock så att skulden i genomsnitt per månad fick uppgå till högst 10 Mmk. Samtidigt justerades fördelningen av räntan att utnyttja centralbankskredit mellan de olika bankerna så att hänsyn togs dels till konjunktur- och säsongvariationer i affärsbankernas likviditet, dels till storleken av deras inlåning.

AFFÄRSBANKERNAS CENTRALBANKS- KREDITKVOTER 1979, MMK

	1.9.1978— 31.3.1979	1.4.1979— 30.6.1979	1.7.1979—
ACA	178.0	89.0	41.8
FBF	256.0	128.0	45.4
HAB	58.0	29.0	11.0
KOP	274.0	137.0	49.4
SCAB	228.0	114.0	51.0
ÅAB	6.0	3.0	1.4
Summa	1 000.0	500.0	200.0

Terminshandel med obligationer förekom endast i ringa utsträckning under året, eftersom de olika bankernas behov av centralbanksfinansiering i allmänhet höll sig inom ramen för kvoterna och dagslänlimiterna. Kursdifferensen vid terminstransaktionerna, som ingicks för en vecka i sänder, minskades vid ingången av juli från 1/2 till 1/3 % per vecka. Den merkostnad för centralbanksfinansieringen som terminshandeln med obligationer åsamkade affärsbankerna saknade betydelse.

Dagslånemarknaden

På dagslånemarknaden deltog liksom tidigare Finlands Bank jämte de affärsbanker som var berättigade till centralbankskredit och Postbanken. Finlands Banks agerande på dagslånemarknaden bestämdes av den placeringsnorm som direktionen fastställt. Placeringar i syfte att hindra en räntestegring inleddes då räntan överstigit en viss gräns, och placeringarna ökade allteftersom räntan steg. Vid samma räntenivå började banken motta depositionsöverskott för att motverka en räntesänkning, varefter det mottagna överskottet växte allteftersom räntan sjönk.

I samband med kvotsänkningen i april sänktes affärsbankernas rätt att utnyttja dagslån från 5 mrd mk till 4 mrd mk. Efter reformen av centralbanksfinansieringen den 1 juli fick dagslånen en ännu centralare ställning än tidigare, och dagslånerätten höjdes från sammanlagt 4 mrd mk till 5 mrd mk. Rätten att utnyttja dagslån fördelades liksom förut mellan de olika bankerna så, att den motsvarade kvotfördelningen.

Vidare fick Postbanken rätt att uppta högst 600 Mmk i dagslån. Tidigare hade Postbanken kunnat delta på dagslånemarknaden endast som deponent. Dagslånerätten var avsedd att underlätta skötseln av de kortfristiga svängningar i Postbankens likviditet som statshushållningens säsongvariationer gav upphov till. Beroende på statshushållningens goda finansieringsställning utnyttjade Postbanken emellertid inte sin rätt till dagslån under år 1979.

AFFÄRSBANKERNAS RÄTT ATT UTNYTTJA DAGSLÅN 1979, MMK

	20.10.1978— 31.3.1979	1.4.1979— 30.6.1979	1.7.1979— ¹
ACA	890.0	712.0	1 045.0
FBF	1 280.0	1 024.0	1 135.0
HAB	290.0	232.0	275.0
KOP	1 370.0	1 096.0	1 235.0
SCAB	1 140.0	912.0	1 275.0
ÅAB	30.0	24.0	35.0
Summa	5 000.0	4 000.0	5 000.0

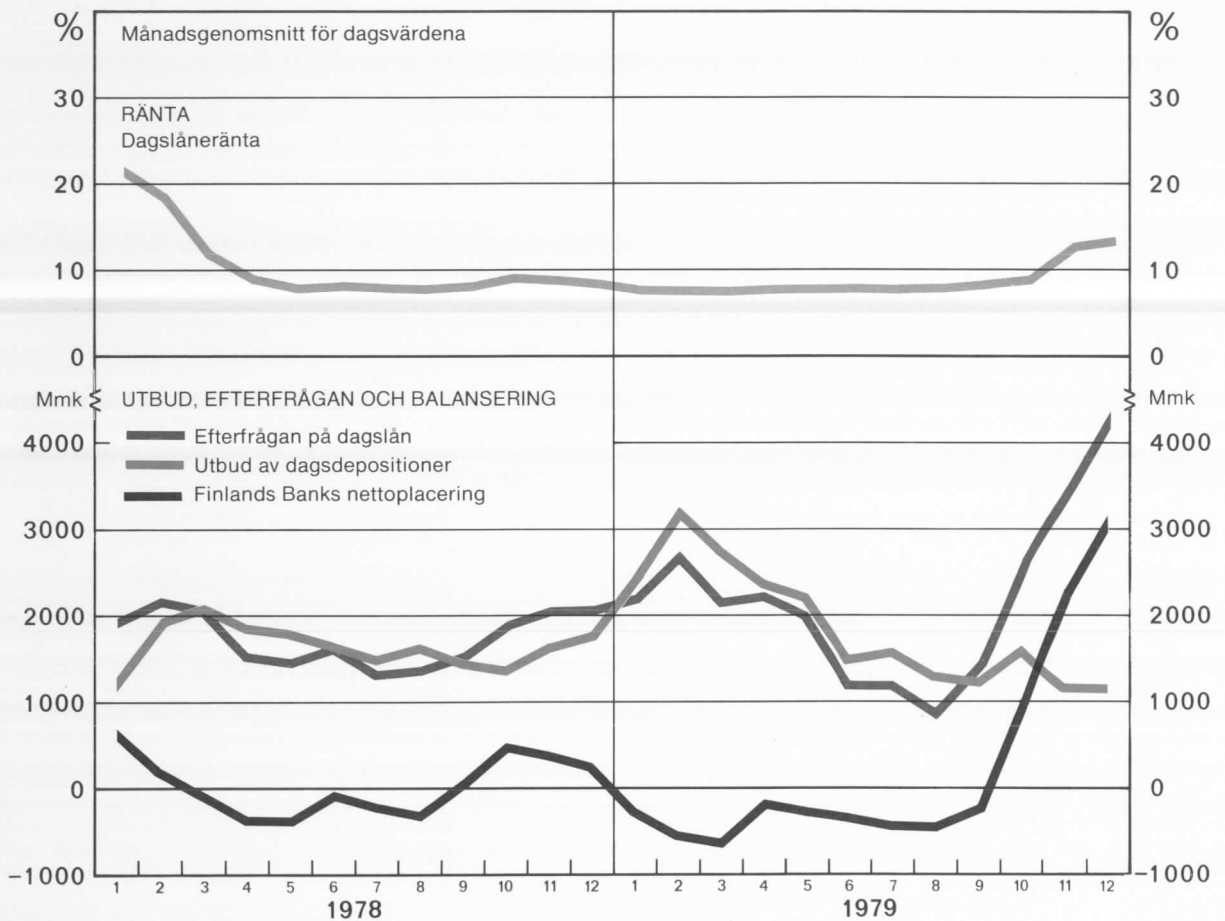
Även ränteutjämningsystemet justerades i samband med reformen.² Samtidigt ändrades ränteutjämningsmedlens fördelning så att den bättre motsvarade den likviditetsbelastning som statshushållningen försakade de olika bankerna.

Samtidigt som grundräntan justerades höjdes den övre gränsen för räntan på dagslånemarknaden den 1 november från 23 till 24 %. Räntan

¹ Beroende på den kraftiga avtappningen av valutarenserven och sedelstockens säsongtopp höjdes maximibeloppen av affärsbankernas dagslån tillfälligt i november och december. För tiden 12.11—9.12 steg de till 140 % och för tiden 10—31.12 till 170 % av den gällande dagslånerätten.

² Ändamålet med ränteutjämningsystemet var att nedbringa de ränkekostnader som kassaöverskottet i statshushållningen via dagslånemarknaden åsamkade affärsbankerna. Såsom tidigare krediterades Postbanken för sina dagsdepositioner den ränta som tillämpades på dagslånemarknaden endast för halva beloppet av Postbankens dagsdepositioner. För den andra hälften krediterades Postbanken Finlands Banks grundränta, och den överstigande delen överfördes till ett ränteutjämningskonto i Finlands Bank. Däremot började man, om Finlands Bank tagit emot ett depositionsöverskott, gottskriva Finlands Bank den del av de influtna medlen som motsvarade det mottagna överskottet, multiplicerad med Postbankens andel av dagsdepositionernas totalbelopp, medan resten skulle fördelas mellan affärsbankerna.

Figur 10.
FINLANDS BANKS DAGSLÅNEMARKNAD

på dagslånemarknaden uppgick, innan grundräntan steg vid ingången av november, till 8–9 % (figur 10 och tabell 8 i tabellbilagan). I samband med räntehöjningen justerade Finlands Bank sin dagslånepolitik så, att dagslåneräntan tilläts stiga klart mera än grundräntan. Dagslåneräntan rörde sig under slutet av året kring 13 %.

Finlands Bank tog under början av året emot betydande depositionsöverskott från dagslånemarknaden, men beloppet av dessa reducerades

efter kvotsänkningen vid ingången av april. Den stora överskottslikviditet som under sommaren uppstod på penningmarknaden försökte banken binda dels genom att minska utbudet av dagsdepositioner med hjälp av försäljning av depositionsbevis till staten, dels genom att uppbära så stora kassareservdepositioner som det var möjligt. Trots detta måste Finlands Bank tidvis ta emot rätt stora överskott från dagslånemarknaden. Från och med september, då valutareserven började krympa och bankernas likviditet ansträngas, var efterfrågan på dagslån större

än utbudet av dagsdepositioner. Mot slutet av året tilläts dagslåneräntan stiga, samtidigt som Finlands Banks placeringar på dagslånemarknaden alltså kraftigt tilltog.

Efter reformen den 1 juli kom dagslånets betydelse inom centralbanksfinansieringen att framhävas ytterligare. I december svarade dagslånen för 96 % av hela centralbanksfinansieringen mot 67 % ett år tidigare.

Efterfrågan på dagslån var under året i genomsnitt 2 272 Mmk och utbudet av dagsdepositioner 1 951 Mmk. Dagslåneräntan utgjorde i genomsnitt 9.7 %, medan låntagarna erlade en genomsnittlig ränta om 9.3 % efter det att ränteutjämning företagits.

Medelräntan på hela centralbanksfinansieringen var under redogörelseåret 9.0 %. Medelräntan innefattar förutom räntan på centralbankskrediten även affärsbankernas nettokostnader för användningen av dagslånemarknaden och kursdifferenserna vid terminshandel med obligationer. Ett år tidigare hade motsvarande ränta varit 8.9 %. Skillnaden mellan medelräntan på centralbanksfinansieringen och den genomsnittliga grundräntan på centralbankskrediten växte från 1.2 procentenheter 1978 till 1.4 procentenheter 1979.

Kassareservdepositionerna

I mars ingick Finlands Bank med penninginstitutet ett kassareservavtal för att med hänsyn till det allt lättare läget på penningmarknaden utöka sin arsenal av penningpolitiska medel. Kassareservdepositioner hade senast uppburits under slutet av 1960-talet. På basen av avtalet kan Finlands Bank ålägga penninginstitutet att deponera medel som kassareservdepositioner i centralbanken. Depositionsskyldigheten bestäms enligt en viss procent av penninginstitutets inlåning vid slutet av varje månad. Finlands Bank fastställer procenttalet och kassareservdepositionerna bör vara på denna nivå vid följande kalendermånads slut. Till inlåningen räknas inte

medel som deponerats av annan depositionsbank, hypoteksbank, Finlands Exportkredit Ab eller staten. Då depositions-skyldigheten uträknas beaktas de inhemska depositionerna i utländsk valuta endast till hälften av sitt belopp. Finlands Bank kan höja depositions-skyldigheten stegvis med högst 0.4 procentenheter per månad. Depositionsskyldighetens övre gräns fastställdes till 5 %. Finlands Bank erlägger på kassareservdepositionerna en årlig ränta, som är 3/4 procentenheter lägre än grundräntan på affärsbankernas centralbankskredit. Kassareservavtalet gäller tills vidare.

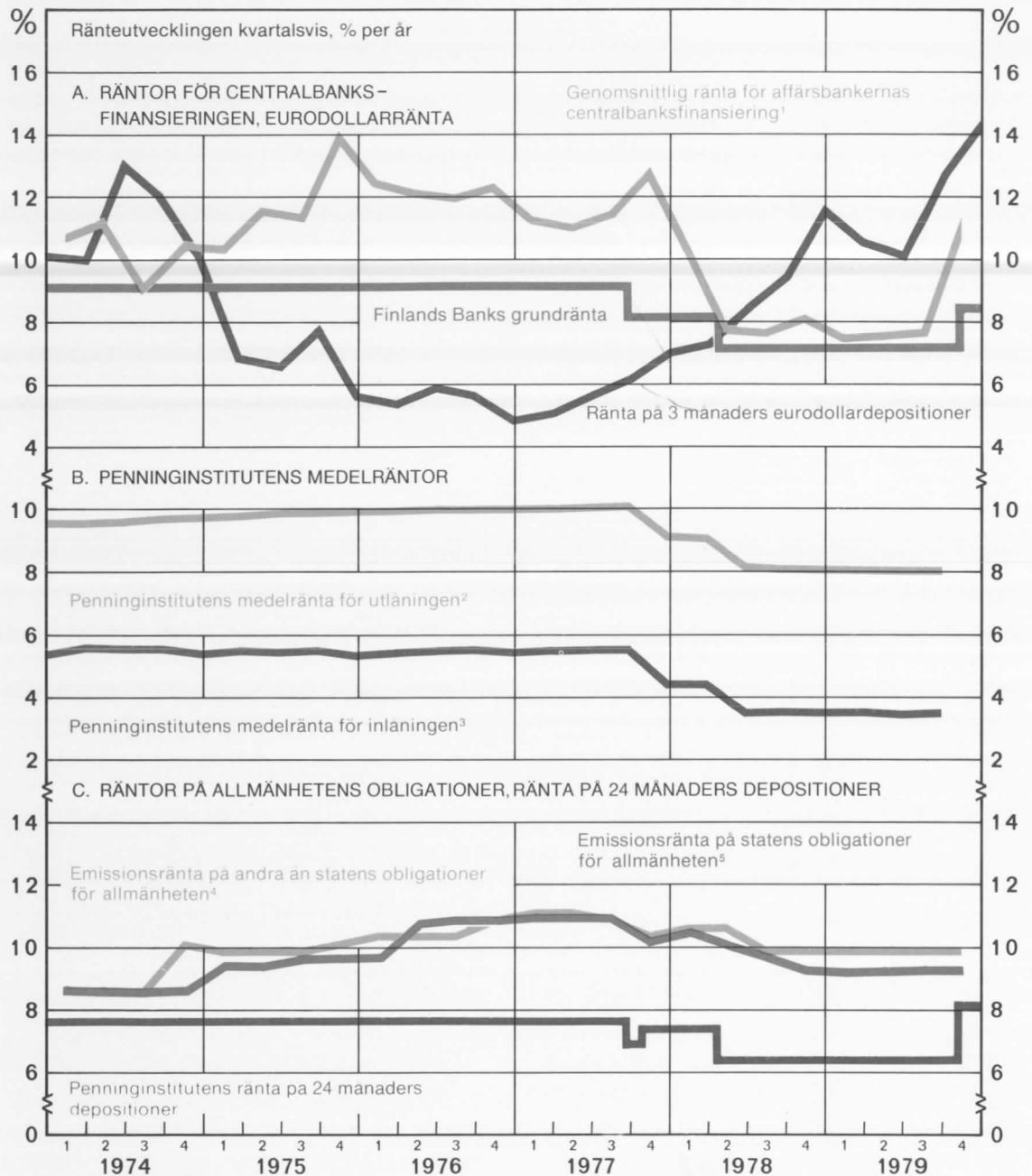
Finlands Bank beslöt att börja tillämpa kassareservavtalet i april för att förhindra en alltför stor lättnad på penningmarknaden. Depositionsskyldigheten fastställdes första gången till 0.2 % och beräknades på basen av inlåningen vid utgången av april. I maj höjdes depositions-skyldigheten till 0.4 %. Fr.o.m. juni till årets slut höjdes den med det högsta tillåtna talet. På basen av inlåningen vid utgången av december var depositions-skyldigheten sålunda 3.2 %. Vid årets slut uppgick kassareservdepositionerna, beräknade på basen av inlåningen vid utgången av november, till 1 764 Mmk.

Räntepolitiken

Vid ingången av november verkställdes en allmän höjning av räntenivån. Finlands Bank höjde grundräntan på centralbankskrediten till penninginstitutet från 7 1/4 till 8 1/2 % samt den övre gränsen för räntorna på sina övriga krediter från 8 1/2 till 9 3/4 % och den undre gränsen från 5 1/2 till 6 3/4 % (figur 11 A och tabell 5 i tabellbilagan).

Penninginstitutets utlåningsräntor förutsattes stiga i motsvarande mån eller med 1 1/4 procentenhet, samtidigt som deras övre gräns höjdes från 10 1/2 till 11 3/4 %. I samband med räntebeslutet uppmanade Finlands Bank penninginstitutet att överväga möjligheterna att förlänga lånetiden för bostadslån eller att ändra lånevillkoren på annat sätt i syfte att lindra räntehöjningens effekt på boendekostnaderna.

Figur 11.
RÄNTOR

¹ Inkl. terminshandel med obligationer och Finlands Banks dagslåneemarknad (kvartalsgenomsnitt för dagsvärdena).

² Vägd med lånesummorna.

³ Vägd med depositionssummorna.

⁴ Vägd med emissionerna.

⁵ Vägd med försäljningen.

DE VÄGDA MEDELRÄNTORNA PÅ PENNINGINSTITUTENS UTLÅNING OCH INLÅNING SAMT RÄNTEDIFFERENSERNA VID SLUTET AV 1978 OCH 1979, %

	31.12.1978			31.12.1979		
	Ut-låning	In-låning	Ränte-differens	Ut-låning	In-låning	Ränte-differens
Postbanken	7.95	2.62	5.33	9.19	3.30	5.89
Affärsbankerna	7.87	3.57	4.30	9.06	4.55	4.51
Sparbankerna	8.64	3.97	4.67	9.80	5.05	4.75
Andelsbankerna	8.66	3.87	4.79	9.79	4.97	4.82
Samtliga penninginstitut	8.24	3.63	4.61	9.42	4.63	4.79

Penninginstitutens inlåningsräntor justerades uppåt så att räntedifferentieringen ytterligare ökade till förmån för de långfristiga depositionerna. Under år 1979 tillämpades följande räntor på inlåningen:

	1.5.1978— 31.10.1979	1.11.1979—
	%	%
36 månaders premie- och skatte-lättnadsdepositioner ¹	7.25	9.00
24 månaders tidsbundna depositioner	6.50	8.25
12 månaders tidsbundna depositioner	5.50	7.00
6 månaders tidsbundna depositioner	4.25	5.50
6 månaders depositioner med uppsägningstid	4.25	5.50
4—5 månaders depositioner med uppsägningstid	2.75	3.75
2—3 månaders depositioner med uppsägningstid	1.75	2.75
1 månads depositioner med uppsägningstid	0.75	1.75
Sparkonton och kapitalkonton ²	3.25	4.25
Bruksräkningar ^{2, 3}	3.00	4.25
Checkräkningar och postgirokonton	0	0

På den internationella finansieringsmarknaden steg räntorna ytterst kraftigt isynnerhet mot slutet av året. Dollarkrediternas ränteutveckling framgår av figur 11 A.

¹ Staten erlade dessutom 1.25% räntestöd per år på premiedepositionerna, varutöver deponenten kunde vinna en sparpremie. Skattelättnadsdepositionerna medförde en skattelättnad för deponenten.

² Fr.o.m. 1.11.1979 erlades ränta endast för de dagar som inföll mellan valuteringsdagarna, vilka sålunda lämnades obeaktade.

³ För bruksräkningarna beräknades räntan på kalendermånadens lägsta saldo.

Medelräntan på penninginstitutens utlåning (figur 11 B) uppgick vid slutet av året till 9.42 % mot 8.24 % året innan. Medelräntans utveckling påverkades bl.a. av Finlands Banks direktiv om den tidtabell enligt vilken medelräntan på utlåningen skulle sänkas.

Medelräntan på penninginstitutens inlåning (figur 11 B) var vid årets slut 4.63 % eller 1.00 procentenheter högre än vid föregående årsskifte. Räntedifferensen utgjorde alltså 4.79 procentenheter mot 4.61 procentenhet ett år tidigare.

Trots räntehöjningen vid ingången av november bibehölls räntorna på nya obligationslån för allmänheten oförändrade hela året (figur 11 C).

De kreditpolitiska direktiven

Penninginstitutet tillställdes i november nya kreditpolitiska direktiv. I dessa konstaterades det att den ekonomiska tillväxten hade varit snabbare än väntat och att inflationen även i fortsättningen aktivt måste bekämpas om konkurrensförmågan och sysselsättningen skulle kunna tryggas.

Enligt direktiven kunde åtstramningen av penningmarknaden väntas fortsätta sedan de exceptionella faktorer som på sommaren ledde till en lättnad hade försvunnit. En stabilisering av utvecklingen på penningmarknaden förutsatte att penninginstitutet skärpte gallringen av kreditansökningarna. Härigenom skulle man kun-

na undvika en alltför stram penningmarknad i det skede då den inhemska efterfrågan åter borde stödas.

Penninginstituten uppmanades att främst tillgodose finansieringsbehovet för lönsamma produktiva investeringar och lönsamma energibesparande investeringar. Såvitt möjligt skulle investeringarna tidsmässigt förläggas så, att sysselsättningseffekten under själva förverkligandet skulle koncentreras till slutet av 1980 och till 1981. Däremot borde penninginstituten tillämpa noggrann behovsprövning i fråga om bostadsbyggen och bostadsanskaffningar samt förhålla sig ytterst återhållsamt till konsumtionskrediter och spekulativa real- och finansinvesteringar. Penninginstituten uppmanades framför allt att söka undvika konkurrens om villkoren för konsumtions- och bostadskrediter.

Utlåtanden om obligationslån

Finlands Bank gav under året statsrådet 33 utlåtanden om privata obligationslån. Samtliga lån fick ett tillstyrkande utlåtande och statsrådet beviljade också emissionstillstånd för dem alla. Det sammanlagda nominella värdet av lånen utgjorde 1 664 Mmk, vilket var nästan 700 Mmk mera än ett år tidigare. Att den långfristiga kreditfinansieringen ökade berodde framför allt på en del omfattande energihushållningsprojekt men också på att hypoteksbankernas emissioner var exceptionellt stora och på att vissa industribolags finansiering stabiliserades.

Av obligationslånen emitterades 22 av privata hypoteksinrättningar, 10 av industri- och kraftbolag och ett av ett utvecklingskreditinstitut. Det sammanlagda nominella värdet av de privata hypoteksinrättningarnas emissioner uppgick till 1 084 Mmk eller 414 Mmk mera än 1978. Industrins och kraftbolagens sammanlagda emissioner belöpte sig enligt låneansökningarna till 560 Mmk. Beloppet av utvecklingskreditinstitutets emission var 20 Mmk. Hypoteksinrättningarnas och utvecklingskreditinstitutets lån var närmast avsedda för finansiering av

näringslivets och kommunernas produktiva investeringar och bostadsproduktionen.

Det sammanlagda värdet av de nio privata obligationslån som var avsedda för allmänheten uppgick till 512 Mmk och räntan på dem till 10 %. Beloppet var över 200 Mmk större än året innan. Det sammanlagda nominella värdet av lånen för andra än allmänheten utgjorde 1 152 Mmk och räntan på dem 8.25—10.75 %. En del av dessa lån löpte med rörlig ränta.

Depositionsbevisen och de tidsbundna depositionerna

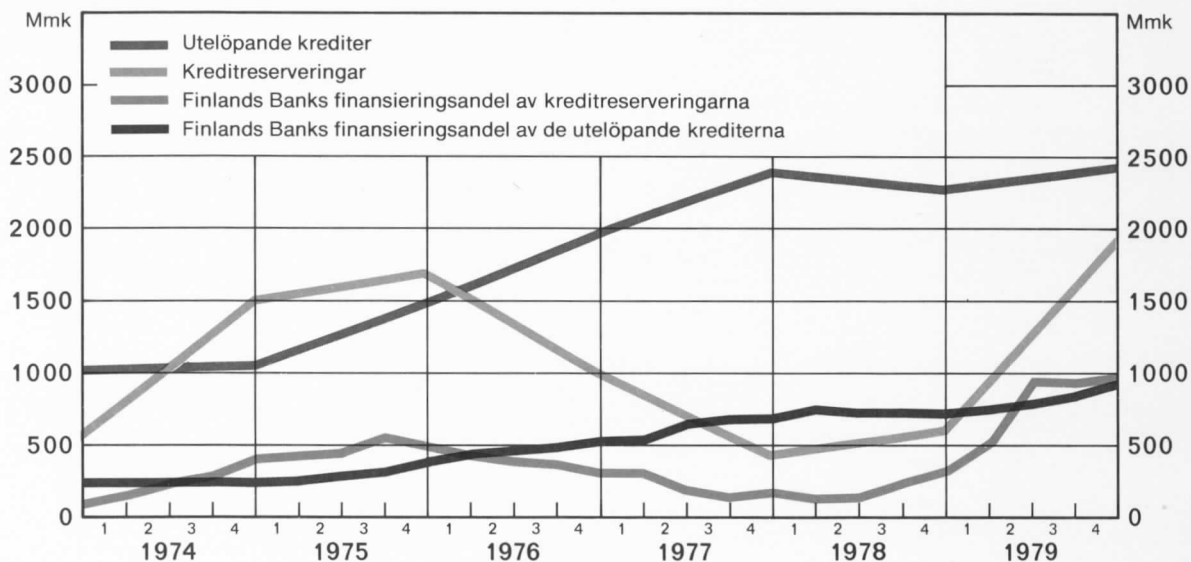
Transaktioner med depositionsbevis var ett ytterst vanligt penningpolitiskt medel under året. Beloppet av utelöpande depositionsbevis utgjorde 1090 Mmk vid årets början och var störst eller 3 378 Mmk i juni—augusti. På hösten sjönk deras belopp för att vid årets slut uppgå till 1 700 Mmk. Bankfullmäktige förlängde i december giltighetstiden för det räntebetaltillstånd som ligger till grund för försäljningen av depositionsbevis till utgången av 1983.

Den offentliga sektorns tidsbundna depositioner i Finlands Bank växte med allt som allt 271 Mmk. Statens konjunkturfondsdepositioner ökade på grund av räntor med 2 Mmk till 42 Mmk. Statens kapitalimportdepositioner steg med 269 Mmk och belöpte sig vid årets slut till 339 Mmk.

Företagssektorns tidsbundna depositioner ökade med 47 Mmk och uppgick vid slutet av året till sammanlagt 403 Mmk. Kapitalimportdepositionerna belöpte sig vid årets slut till 254 Mmk eller 49 Mmk mindre än vid föregående årsskifte. Företagens investerings- och fartygsanskaffningsdepositioner växte med 101 Mmk till 133 Mmk beroende på att den för företagen fördelaktiga nya lagen om investeringsreserveringar började tillämpas.

För att främja systemet med investeringsreserveringar beslöt Finlands Bank att fr.o.m. den 1

Figur 12.
FINANSIERING AV INHEMSKA LEVERANSER

december på de investeringsdepositioner som företagen gjort av vinsten för räkenskapsperiod avslutad före 1.4.1980 erlægga en årlig ränta på 7 %, om motsvarande investeringsreservering gjorts 15.11.1979 eller därefter. Den årliga räntan på dessa depositioner är 1 1/2 procentenhet lägre än Finlands Banks grundränta.

Särskilda finansieringsarrangemang

Finlands Banks ordinarie specialkreditarrangemang gäller inhemska leveranskrediter (s.k. KTR-krediter), nyexportkrediter och kortfristiga exportkrediter. Villkoren för dem bibehölls under året oförändrade utom att räntan för arrangemangen höjdes i motsvarande mån som Finlands Banks grundränta. Kreditbeståndet för de ordinarie finansieringsarrangemangen steg 1979 med nästan en tredjedel och uppgick vid slutet av året till 2 201 Mmk.

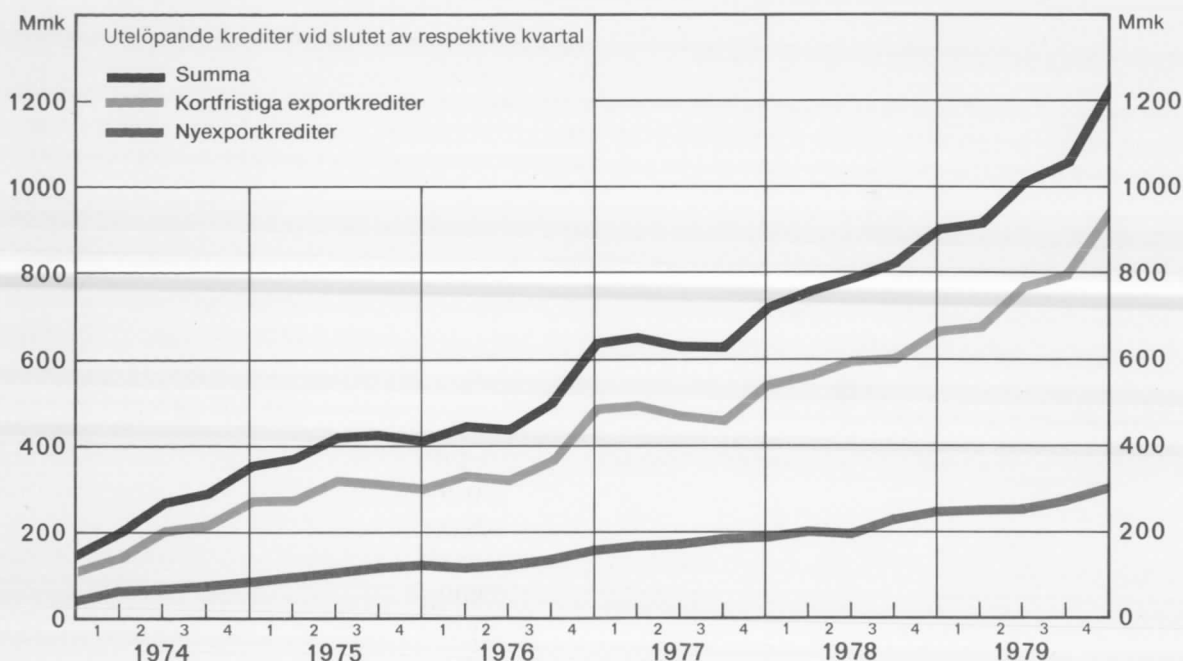
Inom ramen för finansieringsarrangemanget för inhemska leveranser finansieras den inhemska

industrins leveranser av kapitalvaror till inhemska beställare. Syftet med arrangemanget är att på den inhemska marknaden garantera de finländska företagen lika goda finansiella konkurrensvillkor som de utländska tillverkarna. I arrangemanget deltar Finlands Bank, affärsbankerna och Postbanken. Vid ingången av november steg räntan på krediterna till 8 1/2 % eller samma nivå som grundräntan. Under år 1978 hade arrangemanget tillfälligt utvidgats till att omfatta större leveranser av maskiner och apparater inom företagen. Man beslöt att detta skulle gälla till redogörelseårets slut.

Parallellt med det kraftiga uppsvinget i investeringsverksamheten tredubblades den orderstock som låg till grund för reserveringarna av inhemska leveranskredit. Vid årets slut uppgick orderstocken till 2 691 Mmk. Under årets lopp trädde reserveringar av inhemska leveranskrediter på allt som allt 2 235 Mmk i kraft. Av detta belopp var Finlands Banks andel 1 117 Mmk. Vid årets slut var det sammanlagda beloppet av kreditreserveringarna 1 972 Mmk (figur 12).

Figur 13.

FINANSIERING AV NYEXPORTKREDITER OCH KORTFRISTIGA EXPORTKREDITER

Finlands Banks andel av reserveringarna var 986 Mmk. Under året lyftes inhemska leveranskrediter till ett sammanlagt belopp av 917 Mmk, varav Finlands Bank finansierade 466 Mmk. Hela kreditbeståndet uppgick vid årets slut till 2 491 Mmk och var därmed 169 Mmk större än vid föregående årsskifte. Finlands Banks finansieringsandel utgjorde 952 Mmk.

Med nyexportkrediter finansieras det tillägsbehov av driftskapital under tillverkningstiden som beror på småindustrins och den medelstora industrins exportökning. Den ränta som de finansierande bankerna uppbar på nyexportkrediterna höjdes vid ingången av november till 7 3/4 %. Beloppet av nyexportkrediterna steg 1979 med 22 % för att vid slutet av året uppgå till 311 Mmk (figur 13). Textil-, beklädnads- och läderindustrins andel av kreditbeståndet var 29 % och metall- och verkstadsindustrins

27 %. Nyexportkrediter utnyttjades vid årets slut av 1 531 företag. Pälsdjursfarmerna representerade omkring 60 % av kundföretagen och omkring 10 % av kreditbeståndet.

Finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter är avsett för finansiering av sådana högst 24 månaders exportkrediter, som beviljas den utländska köparen i samband med export som skall betalas i konvertibel valuta. Den ränta som för finansieringen debiterades företagen höjdes med anledning av den allmänna räntehöjningen i november till 7 3/4 % för exportleveranser med en betalningstid av högst 12 månader och till 8 1/4 % då betalningstiden överskrider 12 månader.

Kreditbeståndet för finansieringsarrangemanget med kortfristiga exportkrediter växte under året med 41 % till 919 Mmk. Dessutom ökade de

krediter till factoringbolag som omfattades av finansieringsarrangemanget från 12 Mmk till 19 Mmk. Att uppgången i kreditbeståndet blev så kraftig berodde på den livliga exportverksamheten och ökningen i räntedifferensen mellan inhemsk och utländsk finansiering. Av hela kreditbeståndet representerade verkstadsvaruindustrin 40 %, metallindustrin 19 % och textil-, beklädnads- och läderindustrin 11 %. Finansieringen utnyttjades vid årets utgång av 717 företag.

VALUTAPOLITIKEN

Utvecklingen på den internationella valuta- och finansieringsmarknaden

Den oro som präglade den internationella valutamarknaden under de senaste åren fortsatte 1979, om också kursutvecklingen vände för en del viktiga valutor. US-dollar försvagades alltså jämt gentemot D-marken och den schweiziska francen, men förstärktes i förhållande till den japanska yenen. Många länder försökte påverka sina valutors externa värde med tidvis rätt radikala penning- och valutapolitiska åtgärder. Kännetecknande för utvecklingen på valuta- och finansieringsmarknaden var att räntenivån avsevärt steg under senare halvåret.

US-dollarns externa värde sjönk under året främst på grund av den allt snabbare inflationen, det ständiga underskottet i handelsbalansen och vissa internationella osäkerhetsmoment. Fram till halvårsskiftet var marknaden lugn och dollarn jämförelsevis stabil i förhållande till de nämnda valutorna. Under sommarmånaderna började dollarn emellertid försvagas. För att lätta trycket mot dollarn och dämpa inflationen vidtog de amerikanska myndigheterna i början av oktober kraftfulla ekonomisk-politiska åtgärder. De viktigaste bland dessa var höjningen av diskontot till 12 % och åtstramningen av kassareservbestämmelserna för bankerna. Avsikten med åtgärderna var att begränsa kreditgivning och de resulterade i en tydlig återhämtning för dollarn. Mot slutet av året försvagades dollarn ånyo beroende på att ränteskillnaden mellan lån och depositioner i dollar och i andra

valutor krympte samtidigt som råoljepriserna steg och det internationella politiska läget skärptes. Av dessa orsaker steg också guldpriset kraftigt i synnerhet mot slutet av året. Under året som helhet mer än fördubblades guldets pris. Dollarn försvagades med 5 % gentemot D-marken och med 2 % gentemot schweizerfranc. I förhållande till den japanska yenen förstärktes dollarn däremot med 23 %.

Räntenivån i de viktigaste industriländerna steg avsevärt under året. I Förenta staterna fortsatte uppgången så gott som oavbrutet ända mot slutet av året. Något sjönk räntorna i november och december. Vid slutet av året var den lägsta utlåningsräntan i de amerikanska affärsbankerna 15 %. På ungefär samma nivå låg eurodollar-räntan vid tre månaders transaktioner (figur 11). Euro-räntan för D-marken uppgick vid årsskiftet till 9 % och för den schweiziska francen till 6 %.

EG-länderna ersatte i mars systemet med gemensamt flytande kurser med det nya europeiska valutasystemet (EMS = European Monetary System). Inom detta är valutornas värden bundna till varandra via en gemensam europeisk kontoenhet. Alla EG-länder utom Storbritannien anslöt sig till systemet. Också länder utanför EG hade erbjudits möjlighet att delta.

Huvudsyftet med EMS är att stabilisera utvecklingen av medlemsländernas valutor sinsemellan. För att systemet skall fungera tillfredsställande bör det inte förekomma några större skillnader mellan de olika ländernas inflationstakt och konkurrensförmåga. På sommaren och förhösten orsakade framför allt den relativt sett långsamma inflationen i Förbundsrepubliken Tyskland och detta lands starka betalningsbalansställning spänningar mellan EMS-valutorna. Då dollarn dessutom försvagades, beslöt man i september att justera kurserna inom systemet. D-marken revalverades med 5 % mot den danska kronan och med 2 % mot de övriga EMS-valutorna. Den danska kronan devalverades med ytterligare 5 % i slutet av november.

Många industri- och utvecklingsländers konti-

Figur 14.
FINLANDS BANKS VALUTAINDEX

nuerligt stora behov av utländsk finansiering medverkade till att den internationella finansieringsverksamheten ökade senaste år. OECD-ländernas sammanlagda bytesbalansunderskott steg under redogörelseåret till 30 mrd dollar och utvecklingsländernas till 47 mrd dollar. Däremot ökade OPEC-ländernas bytesbalansöverskott främst på grund av den kännbara oljeprisstegringen från föregående års 7 mrd dollar till 65 mrd dollar. Utbudet av lånekapital på den internationella finansieringsmarknaden var alltså tillfredsställande. Att räntenivån gick upp förändrades snarare av den interna inflationsutvecklingen i lånevalutaländerna än av någon överdriven tillväxt i den internationella kreditefterfrågan.

Den internationella långivningen uppgick 1979 till sammanlagt omkring 120 mrd dollar. Här ingår offentliggjorda eurovalutalån, internationella obligationsemissioner och utländska obligationsemissioner på nationella marknader. Betecknande för utvecklingen på den internationella finansieringsmarknaden var att räntenivån för de viktigaste lånevalutorna steg. Marginalen utöver den fasta grundräntan för lånen med rörlig ränta förblev dock liten eller minskade rentav.

Beloppet av nya offentliggjorda eurovalutalån var 80 mrd dollar. Härav gick omkring hälften till utvecklingsländer. Industrieländernas andel av de nya eurovalutalånen sjönk, vilket närmast förklarades av stegringen i eurodollarrentorna.

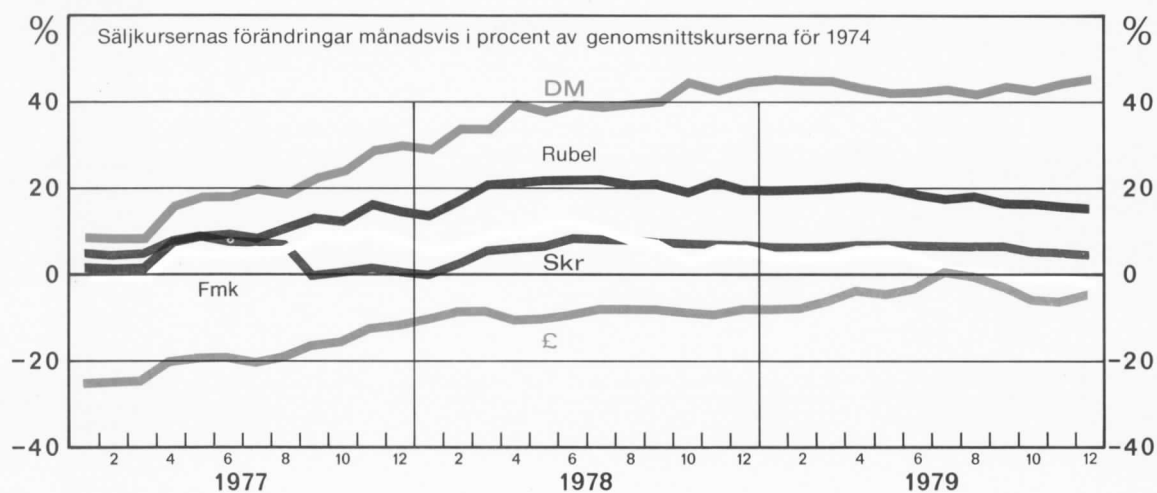
De internationella obligationsemissionerna och emissionerna av utländska obligationslån på de nationella marknaderna växte till över 40 mrd dollar. Till följd av räntenivåns stegring minskade de utländska obligationsemissionerna i Förenta staterna betydligt. Däremot ökade eurobondlånen i dollar genom att obligationslånen med rörlig ränta tilltog kraftigt. Trots att räntenivån för D-mark och schweizerfrancs steg, blev summan av obligationsemissioner i D-mark ungefär lika stor som ett år tidigare, medan de utländska emissionerna på den schweiziska kapitalmarknaden märkbart ökade. I Japan reducerades emissionerna av utländska obligationer då yenens värde sjönk och dess räntenivå steg.

Valutakurspolitiken och den inhemska valutamarknaden

Den inhemska valutamarknaden var från deval-

Figur 15.

DE VIKTIGASTE VALUTORNAS KURSUTVECKLING GENTEMOT MARKEN

veringen i februari 1978 till långt in på första halvåret 1979 jämförelsevis lugn. Valutaindex-talet, som anger markens externa värde, förblev under denna period så gott som oförändrat. Den revalveringsdiskussion som på våren satte i gång i offentligheten åstadkom emellertid förväntningsbetingade kapitalrörelser som fick valutareserven att skjuta i höjden. Högst eller 7 Mmk var Finlands Banks konvertibla valutareserv i augusti. I maj och augusti stärkte Finlands Bank markens externa värde med sammanlagt 1.5 % inom variationsgränserna för valutaindex. Statsrådet beslöt den 21 september på framställning av Finlands Bank att vidga valutaindex-talets variationsområde från 4.5 % till 6 %. Samtidigt höjdes markens externa värde med närmare 2 %. De nya variationsmarginalerna för valutaindex blev 114.0 och 121.0. Innan dess hade marginalerna varit 116.4 och 121.7.

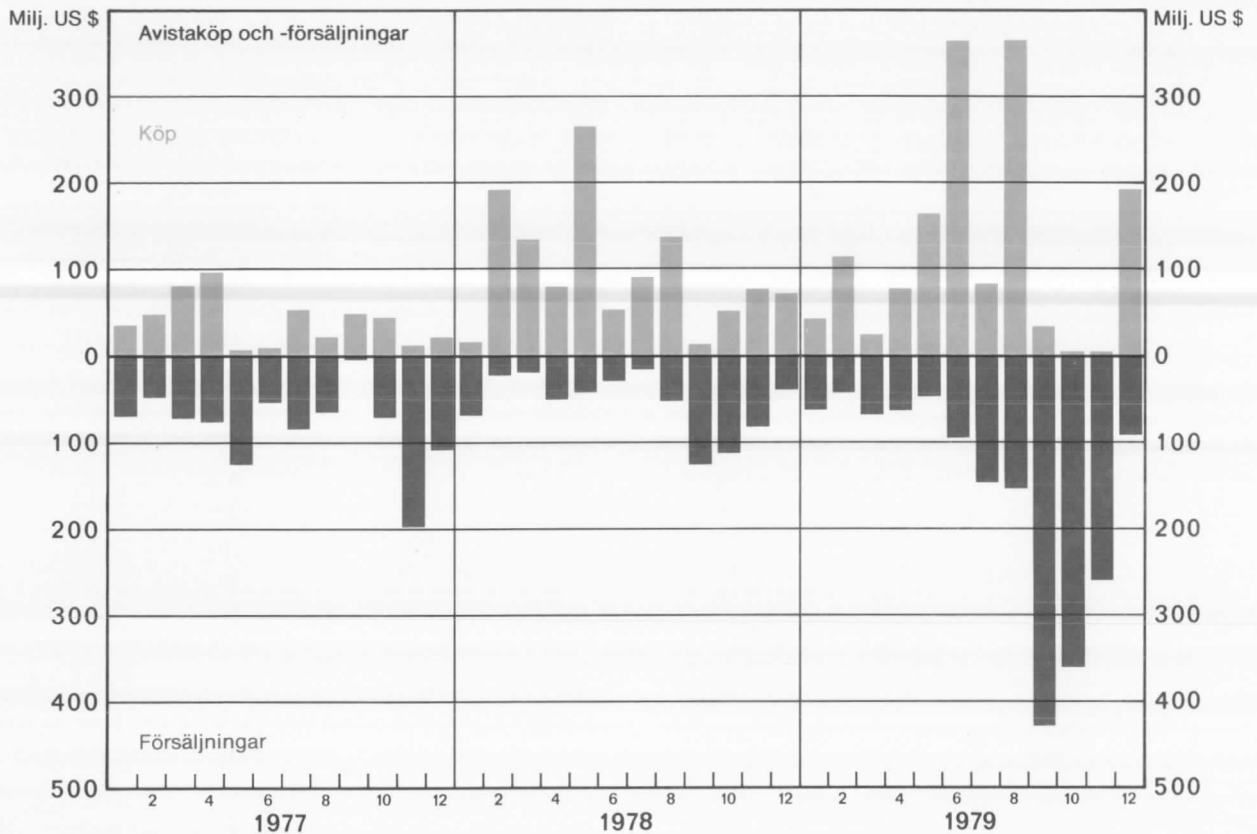
Uppskrivningen av markens externa värde under redogörelseåret syftade till att mildra den inflationsdrivande verkan av utrikeshandelsprisernas snabba stegring. Sedan revalveringsförväntningarna upplösts började valutareserven på hösten sjunka i rask takt. Härtill bidrog också den räntedifferens som de drastiska stegringarna i de utländska räntorna gav upphov till.

Avtappningen av valutareserven upphörde före årsskiftet.

Markkurserna för de enskilda valutorna utvecklades 1979 betydligt jämnare än under de två föregående åren. Mätt med valutaindex förstärktes den finska markens värde med 2.7 % under året (figur 14). Av de olika valutorna försvagades dollarn med 5.5 % gentemot marken, den svenska kronan med 2.3 % och rubeln med 3.3 %. Mest eller med 23 % försämrades kursen för den japanska yenen. D-markens värde bibehölls oförändrat, medan det engelska pundet förstärktes med 3.4 % (figur 15). Säljkurserna under året för de valutor som Finlands Bank noterade framgår av tabell 14 i slutet av årsboken. Finlands Bank sålde under redogörelseåret 1 823 milj. avistadollar till valutabankerna och köpte av dem 1 434 milj. avistadollar (figur 16).

Revalveringsförväntningarna gav sig också till känna på terminsmarknaden för dollar. Finlands Bank täckte under våren och sommaren i huvudsak exportörernas terminsaffärer. Efter revalveringen täckte Finlands Bank i september—oktober däremot till största delen importörernas terminsaffärer.

Figur 16.
FINLANDS BANKS AVISTATRANSAKTIONER

Under årets första månader var marken på diskonto mot US-dollar, dvs. dollarns terminkurser var högre än avistakurserna. Fr.o.m. april utgick man vid kurssättningen från räntepariteten. Terminkurserna bestämdes sålunda på basen av skillnaden mellan den inhemska och den utländska räntenivån. Resultatet blev att marken därefter var på premium mot dollarn, dvs. dollarns terminkurser låg under avistakurserna. Högst eller 4 % p.a. var premium då räntenivån i Förenta staterna var speciellt hög. Finlands Banks terminköp uppgick för året i dess helhet till 482 milj. dollar och dess terminförsäljningar till 324 milj. dollar.

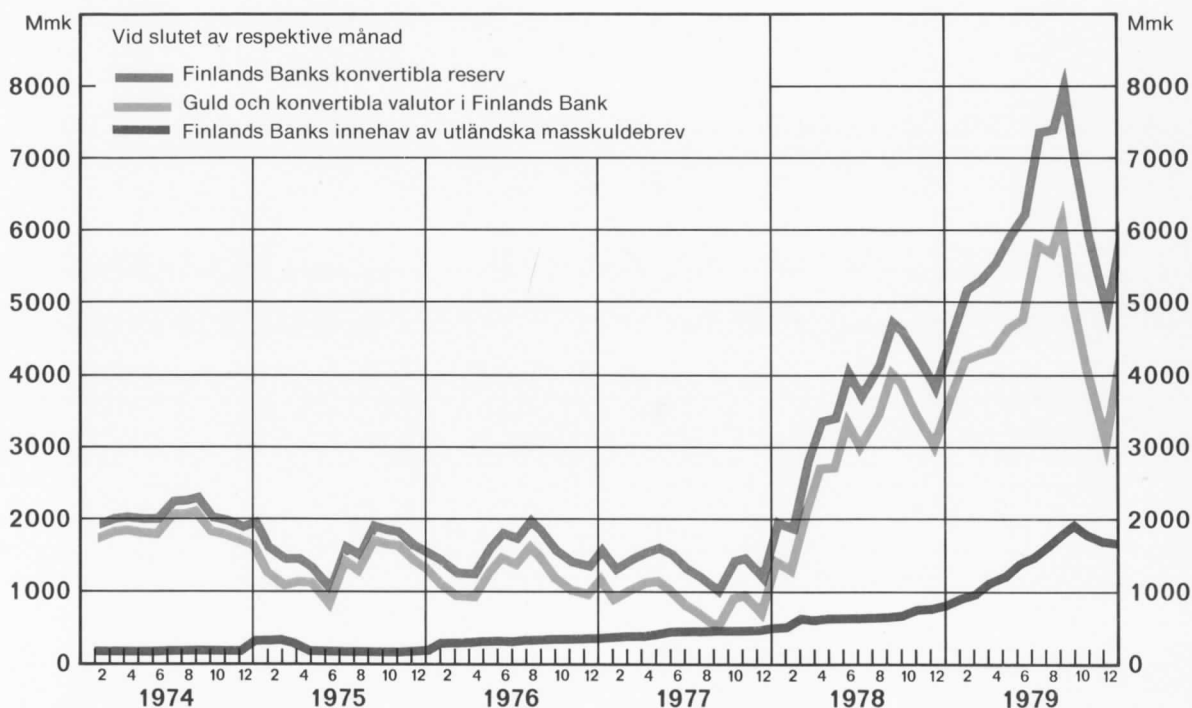
Verksamheten på terminsmarknaden för rubel var mycket anspråkslös. Finlands Bank köpte 5

milj. rubel och sålde 15 milj. på termin. Rubelns terminkurser låg hela året på samma nivå som avistakurserna.

Finlands Banks konvertibla valutareserv steg under redogörelseåret med 884 Mmk och uppgick vid slutet av året till 4 692 Mmk (figur 17). Ökningen berodde i huvudsak på att värdet av guldreserven skrevs upp med 897 Mmk i samband med bokslutet. Reserven omfattar inte de utländska masskuldebrevet, som uppgick till 1 749 Mmk men hänfördes till reserven först fr.o.m. 1.1.1980 då bokföringspraxis ändrats.

Finlands Bank återbetalade under året 440 Mmk av de belopp som 1975 och 1976 erhöles ur Internationella valutafondens oljefacilitet.

Figur 17.
DEN KONVERTIBLA VALUTARESERVEN

Vid utgången av 1979 hade Finlands Bank avtal med utländska banker om kreditreserveringar på sammanlagt 667 milj. US-dollar. Dessa kan vid behov utnyttjas för att stärka landets valutareserv.

De långfristiga kapitalrörelserna och den utländska skulden

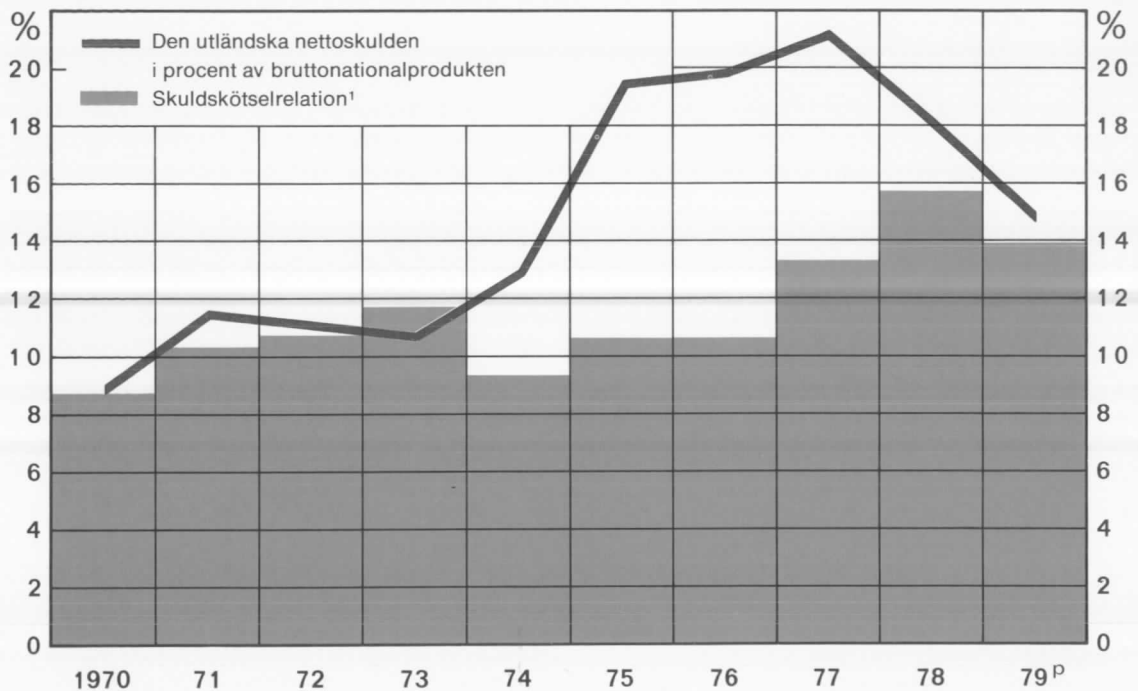
Tack vare företagens förbättrade lönsamhet och finansieringsställning och lättningen på den inhemska finansieringsmarknaden ända till hösten var behovet av utländska krediter mindre än ett år tidigare. Dessutom dämpade räntenivåns stegring på den internationella finansieringsmarknaden lusten till kapitalimport under redogörelseåret. Såväl företagens som statens utländska upplåning var mindre än 1978.

Tillstånd till import av långfristigt kapital beviljades i första hand då det gällde finansiering av

produktiva investeringar och isynnerhet lönsamma kapacitetsutvidgningar inom den öppna sektorn men i viss mån också för reinvesteringar. Finlands Bank strävade med tillståndsbeviljningen även till att förbättra strukturen hos företagens utländska skuld. Företagen tilläts att i förtid amortera ansemliga belopp gamla krediter och i stället lyfta nya. Många företag utnyttjade också denna möjlighet. Den genomsnittliga återbetalningstiden för krediterna förlängdes från 5.0 till 5.2 år.

Enligt preliminära uppgifter reducerades Finlands utländska nettoskuld under redogörelseåret med 1.0 mrd mk och uppgick vid årets utgång till 24.5 mrd mk. Den långfristiga nettoskulden sjönk med 1.0 mrd mk till 28.7 mrd mk. Den kortfristiga nettofordran förblev så gott som oförändrad, men på grund av utrikeshandelns starka ökning växte både de kortfristiga fordringarna och de kortfristiga skulderna avsevärt.

Figur 18.
UTVECKLINGEN AV SKULDSÄTTNINGEN

¹ Kostnaderna för den utländska bruttoskulden (amorteringar + räntor) i procent av bytesbalansens inkomster.

p = preliminära uppgifter

Den totala utländska nettoskulden uppgick vid slutet av året till 15.0 % av bruttonationalprodukten, vilket var 3.3 procentenheter mindre än ett år tidigare (figur 18). Nedgången i skuldsättningsgraden bidrog till att bevara Finlands goda kreditvärdighet på den internationella finansieringsmarknaden.

Värdet i mark av Finlands långfristiga utländska bruttoskuld var vid slutet av redogörelseåret 35.4 mrd mk eller ungefär detsamma som vid föregående årsskifte. Företagens amorteringar på gamla krediter överskred deras nyupplåning med 0.5 mrd mk. Också finansieringsinstitutens utländska skuld gick ned; amorteringarna blev 0.3 mrd mk större än dragningarna. Däremot växte statens utländska skuld med 1.7 mrd mk.

utgjorde under redogörelseåret 6.6 mrd mk, vilket var över en fjärdedel mindre än 1978. Beloppet av de utländska obligationsemissionerna blev hälften så stort som föregående års emissionsbelopp eller 1.7 mrd mk. Under redogörelseåret emitterades följande 11 finländska obligationslån i utlandet:

Industribanken i Finland Ab	6 milj. KD
Industribanken i Finland Ab	}
Land- och industrifastighetsbanken Ab	
Fastighetsbanken i Finland Ab	
Industrins Kraft Ab	
Industrins Kraft Ab	30 milj. \$
Staten	7 milj. KD
Staten	100 milj. \$
Staten	50 milj. SDR
Staten	100 milj. \$
Staten	70 milj. FF
Staten	80 milj. FF
Staten	80 milj. Sfr
Staten ¹	150 milj. DM

Dragningarna av långfristigt utländskt kapital

¹ Lånet lyftes i januari 1980.

Finlands Bank förhöll sig alltså återhållsamt till långfristiga import- och leasingkrediter. Sådana lyftes under redogörelseåret till ett värde av 0.5 mrd mk eller en fjärdedel mindre än 1978.

Amorteringarna på den långfristiga utländska bruttoskulden uppgick under året till 5.0 mrd mk eller 13 % mindre än året innan. Ränteutgifterna för skulden ökade med 14 % till 3.0 mrd mk på grund av att den utländska räntenivån steg. Den vägda medelräntan för finansieringslånen steg från 8.7 % vid årets ingång till 9.2 % vid slutet av året.

Utländska företags direkta nettoinvesteringar i Finland minskade 1979 med en fjärdedel till 106 Mmk. Det sammanlagda beloppet av direkta utländska investeringar i Finland vid årets utgång representerade 1.2 % av bruttonationalprodukten. Vid slutet av året verkade i Finland 891 företag där den utländska ägarandelen var över 20 %.

Vid slutet av redogörelseåret var 41 % av den långfristiga bruttoskulden denominerad i US-dollar, 14 % i D-mark och 13 % i schweizerfrancs. Återstoden fördelade sig på ungefär 20 olika valutor.

Finlands långfristiga utländska bruttfordran växte med 16 % och belöpte sig vid årets utgång till 6.7 mrd mk. Ökningen kunde främst tillskrivas exportkrediter beviljade i Finland, vilka steg med 0.5 mrd mk netto. För finansieringslånen växte fordringarna med 0.2 mrd mk till följd av det obligationslån som Nordiska investeringsbanken emitterade och finansieringsarrangemang i anslutning till de bilaterala betalningsavtalen. De fordringar som hänförde sig till utvecklingskrediterna minskade med 206 Mmk till 93 Mmk då en del av dessa krediter ombildades till gåvohjälp.

Finländska företags direkta nettoinvesteringar i utlandet uppgick 1979 till 487 Mmk eller 89 % mera än 1978. Vid årets utgång var det sammanlagda beloppet av finländska företags investeringar i utlandet 2.3 mrd mk, vilket motsvarade

1.4 % av bruttonationalprodukten till marknadspris. Antalet företag i utlandet med en finländsk ägarandel på över 20 % var vid slutet av året 975. I siffran ingår även s.k. vilande företag.

De kortfristiga kapitalrörelserna

Företagens och bankernas import av kortfristigt kapital var under årets första månader obetydlig men växte markant under andra och tredje kvartalet. Denna kapitalimport, som hade en lättande inverkan på finansieringsmarknaden, berodde till största delen på revalveringsförväntningarna. En annan orsak till att kapitalimporten ökade var att systemet med kontantbetalning av importen (det s.k. RP-systemet) slopades vid början av mars. Härigenom blev det möjligt att åter utnyttja importkrediter för de varor som ännu funnits upptagna på RP-listan.

Den kortfristiga kapitalimporten övergick mot slutet av augusti i en kapitalexport. Till att börja med berodde denna export på att valutakursförväntningarna mattades av, vilket skedde redan före markens revalvering i september. Exporten fortfor emellertid ännu efter det att revalveringseffekten kunde uppskattas vara över. Orsaken var främst att skillnaden mellan de inhemska och de utländska räntorna ökade och att finansiering av virkesexport under tillverkningstiden förbjöds.

Finlands Bank slopade 1.3.1979 det system med kontantbetalning av importen som i varierande omfattning varit i bruk sedan 1973. Innan beslutet om avskaffande fattades var de berörda varornas andel av varuimporten 18 %. Systemet hade ursprungligen införts för att dämpa den kortfristiga utländska skuldsättningen, för att förbättra skuldens struktur genom att bereda rum för långfristiga kapitalimport och för att jämställa de genomsnittliga betalningsvillkoren för varuimporten med dem som tillämpades inom landet. Anledningarna till att systemet avskaffades var att lättnaden på den inhemska finansieringsmarknaden i hög grad upphävt dess faktiska effekt och att den kortfristiga

nettoskulden förvandlats till en betydande nettofordran.

I samband med att kontantbetalningssystemet avskaffades ändrades reglerna för importfinansieringskrediter så att valutabankerna fick tillstånd att i eget namn och på de villkor och med de begränsningar som Finlands Bank uppställde uppta utländsk finansieringskredit och förmedla denna vidare till importören. Avsikten med ändringen var att bringa finansieringskrediterna för importen och för inhemska leveranser i en jämbördigare ställning. Importörer som vill uppta utländsk finansieringskredit i eget namn måste ha särskilt tillstånd av Finlands Bank.

Vid början av mars ändrades också sättet att beräkna kredittiden för leveranskredit vid import så att denna i stället för från importdagen började räknas från förtullningsdagen. Detta innebar i de flesta fall att den faktiska kredittiden förlängdes.

Valutabankernas och företagens möjlighet att uppta kortfristig utländsk kredit för finansiering av virkesexport under tillverkningstiden utvecklades stegvis under redogörelseåret. Syftet härmed var att omdirigera kreditefterfrågan från utländska till inhemska finansieringskällor.

Den 1 mars 1979 trädde också en del andra

ändringar i valutabestämmelserna i kraft. Genom ett statsrådsbeslut höjdes värdet av de betalningsmedel som utan specialtillstånd får föras ut ur landet från 3 000 till 5 000 finska mark. Genom samma beslut förbjöds utförsel av finska sedlar med ett större nominellt värde än 100 mark. Dessutom utvidgades rätten att anskaffa valuta liksom valutabankernas rätt att överlåta valuta i vissa fall.

Bilaterala betalningsarrangemang

Finland hade vid utgången av 1979 bilaterala betalningsavtal med åtta socialistiska länder. Enligt avtalen används clearingrubeln som kon- tovaluta i transaktionerna med Sovjetunionen, clearingdollarn i transaktionerna med Bulgarien, Rumänien, Tyska demokratiska republiken och Ungern och clearingmarken i transaktionerna med Kina. Med Polen och Tjeckoslovakien fortsattes betalningsarrangemanget med konton i fritt konvertibla US-dollar. Vid köp och försäljning av clearingdollar följde man alltså kursen för US-dollar.

Såsom handelsavtalet mellan Finland och Folkrepubliken Mongoliet förutsatte sköttes betalningarna länderna emellan i konvertibla US-dollar via konton i Finlands Bank och den mongoliska centralbanken.

FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING OCH RESULTATRÄKNING

Finlands Banks balansräkning vid utgången av redogörelseåret och de två närmast föregående åren framgår av tabell 1 i slutet av årsboken. Balansräkningen uppgörs enligt reglementet fyra gånger i månaden. I tabell 2 i tabellavdelningen presenteras balanserna vid månadernas slut. Tabell 4 innehåller resultaträkningarna för redogörelseåret och de två närmast föregående åren. Utvecklingen av de viktigaste posterna i Finlands Banks balansräkning 1979 illustreras i figur 19.

UTLANDET

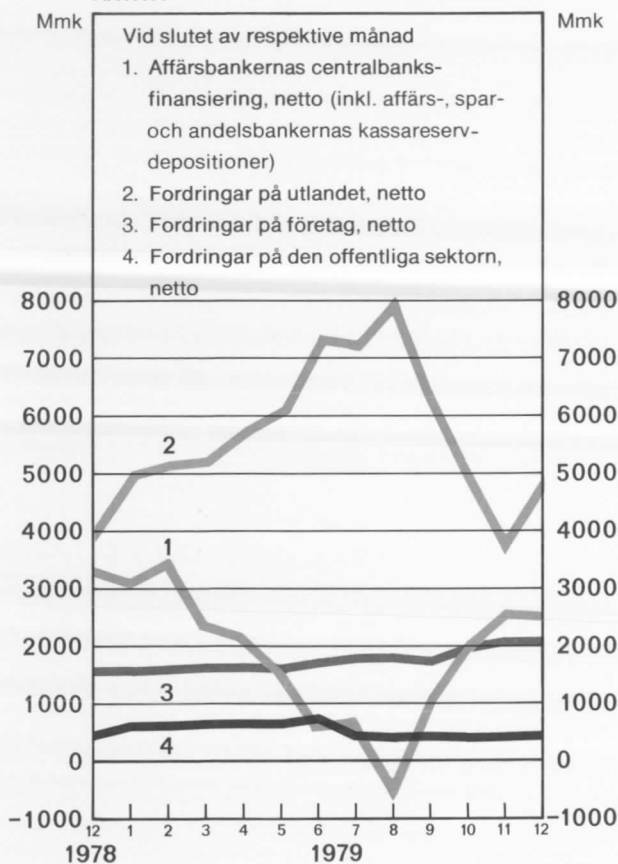
Finlands Banks "Utländska nettotillgodohavanden" ökade under året med 947 Mmk till 4 999 Mmk. Från årets början till slutet av sommaren

steg de utländska nettotillgodohavandena markant och var högst eller 8 073 Mmk vid utgången av augusti. Mot slutet av året sjönk de kraftigt. Lägst eller 3 922 Mmk var de vid utgången av november.

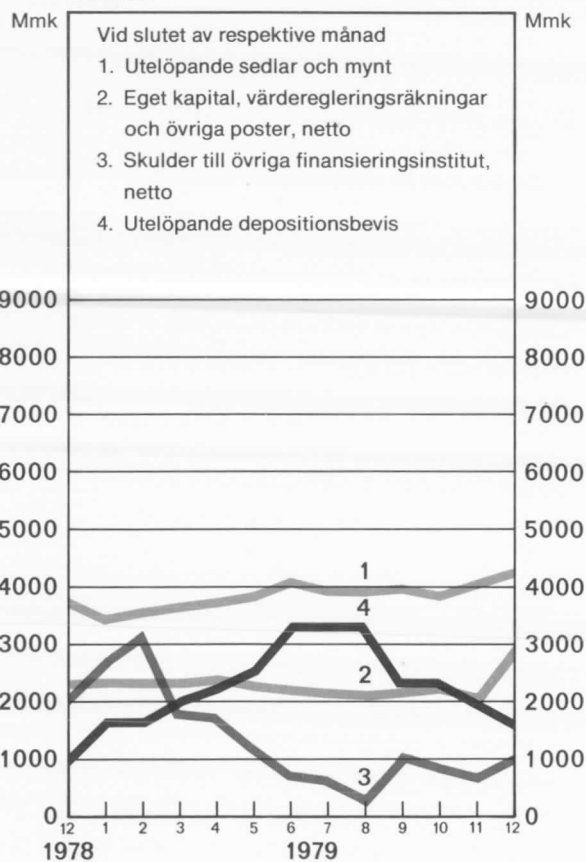
UTLÄNDSKA KONTON, MMK

	31.12.1978	31.12.1979	Förändring
Guld	169	1 073	+ 904
Särskilda dragningsrätter	316	430	+ 114
Reservtranchen i Internationella valutafonden	243	225	- 18
Konvertibla valutor	3 126	2 978	- 148
Bundna valutor	485	154	- 331
Guld och valutaforordringar	4 339	4 860	+ 521
Utländska masskuldebrev	872	1 749	+ 877
Markandelen i Internationella valutafonden	1 096	1 054	- 42
Övriga fordringar på utlandet	1 968	2 803	+ 835
Summa utländska fordringar	6 307	7 663	+1 356
Konvertibla konton	46	14	- 32
Bundna konton	14	832	+ 818
Valutaskulder	60	846	+ 786
Internationella valutafondens markkonton	1 881	1 385	- 496
Tilldelade särskilda dragningsrätter	314	433	+ 119
Tidsbundna skulder	—	—	—
Övriga utländska skulder	2 195	1 818	- 377
Summa utländska skulder	2 255	2 664	+409
Utländska nettotillgodohavanden	4 052	4 999	+ 947

Figur 19.
FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING
AKTIVA

PASSIVA

Finlands Banks konvertibla valutareserv växte med 884 Mmk och uppgick vid slutet av året till 4 692 Mmk. Till den konvertibla valutareserven räknas guld, de särskilda dragningsrätterna och reservtranchen i Internationella valutafonden samt de konvertibla valutafordringarna minus de konvertibla valutaskulderna. Uppgången i reserven berodde framför allt på att värdet av guldreserven uppskrevs i samband med bokslutet.

Finlands Banks bundna valutareserv, som omfattar bankens bundna valutafordringar minus de bundna valutaskulderna, reducerades på

grund av det stora underskottet i östhandeln med 1 149 Mmk. Vid slutet av året fanns det på de bundna valutakontona en nettoskuld på 678 Mmk.

Av Finlands Banks övriga fordringar på utlandet steg masskuldebrevet med 877 Mmk, medan markandelen i Internationella valutafonden sjönk med 42 Mmk. Vad bankens övriga utländska skulder beträffar, minskade Internationella valutafondens markkonton med 496 Mmk främst till följd av amorteringar på oljefaciliteten. De särskilda dragningsrätterna ökade däremot på grund av nytilldelningar med 119 Mmk.

FINANSIERINGSINSTITUTEN

Finlands Banks nettotillgodohavanden i finansieringsinstitut växte 1979 med 320 Mmk och uppgick vid årets slut till 1 495 Mmk. Affärsbankernas centralbanksfinansiering, som 1978 hade sjunkit kraftigt, steg med 784 Mmk till 4 103 Mmk. Av centralbanksfinansieringen vid årets slut bestod största delen eller 3 870 Mmk av dagslån och resten, 233 Mmk, av checkräkningskredit. Från årets början till slutet av sommaren minskade centralbanksfinansieringen så mycket att affärsbankerna vid utgången av augusti, kassareservdepositionerna inräknade, hade ett tillgodohavande i Finlands Bank. Därefter ökade centralbanksfinansieringen avsevärt till följd av nedgången i valutareserven och säsongartade faktorer. Årsgenomsnittet av hela centralbanksfinansieringen reducerades dock allttjämt med c. 940 Mmk.

Affärsbankernas centralbankskredit i anslutning till kreditkvoterna, som under början av året bestod av diskonterade växlar och nettoutlåningen på checkräkningarna men från ingången av juli enbart av checkräkningskredit, sjönk med 873 Mmk och uppgick vid årets slut till 233 Mmk. Centralbankskrediten var i genomsnitt c. 1 430 Mmk mindre än 1978.

Affärsbankerna hade vid slutet av året upptagit 3 870 Mmk i dagslån på Finlands Banks dags-

lånemarknad. Detta var 1 657 Mmk mera än vid föregående årsskifte. Beloppet av affärsbankernas dagslån var lägst eller 392 Mmk vid utgången av augusti och högst vid årets slut. Affärsbankerna hade inga dagsdepositioner vid slutet av året. Affärsbankernas dagsdepositioner var störst eller 468 Mmk vid utgången av augusti. Det genomsnittliga beloppet av affärsbankernas dagslån blev omkring 500 Mmk större och motsvarande genomsnitt för dagsdepositionerna omkring 40 Mmk mindre än ett år tidigare. För att täcka efterfrågan på dagslån placerade Finlands Bank på årets sista dag 2 739 Mmk på dagslånemarknaden. Vid föregående årsskifte hade placeringen varit 138 Mmk.

Finlands Banks skulder till finansieringsinstitut växte med sammanlagt 523 Mmk till 3 043 Mmk. Av skulderna reducerades dagsdepositionerna med 944 Mmk och kapitalimportdepositionerna med 265 Mmk. På basen av det kassareservavtal som ingicks under början av 1979 hade Finlands Bank vid årets slut i kassareservdepositioner uppburit allt som allt 1 764 Mmk. Härav utgjorde affärsbankernas (exkl. SCAB och ACA) depositioner 629 Mmk, sparbankernas (inkl. SCAB) 516 Mmk, andelsbankernas (inkl. ACA) 399 Mmk och Postbankens 220 Mmk.

Utöver fordringarna och skulderna har finansieringsinstitutet en del sådana ansvarsförbindel-

FINANSIERINGSINSTITUTENS KONTON, MMK

	31.12.1978	31.12.1979	Förändring
Bankernas checkräkningar	137	233	+ 96
Diskonterade växlar	970	—	- 970
Masskuldebrev	361	408	+ 47
Dagslån	2 213	3 870	+1 657
Övriga	14	27	+ 13
Fordringar på finansieringsinstitut	3 695	4 538	+ 843
Bankernas checkräkningar	2	4	+ 2
Dagsdepositioner	2 075	1 131	- 944
Kassareservdepositioner	—	1 764	+1 764
Kapitalimportdepositioner	405	140	- 265
Övriga	38	4	- 34
Skulder till finansieringsinstitut	2 520	3 043	+ 523
Nettotillgodohavanden i finansieringsinstitut	1 175	1 495	+ 320

ser gentemot Finlands Bank som uppkommit i samband med olika finansieringsarrangemang. Växlar som Finlands Bank köpt men som bankerna bär ansvaret för är exportväxlarna och nyexportväxlarna. I Finlands Banks balansräkning står dessa växlar tillsammans för posten "Exportfinansiering" bland fordringar på företag. Till ansvarssumman hör även de garantier bankerna lämnat för de inhemska leveranskrediterna.

DEN OFFENTLIGA SEKTORN

Finlands Banks fordringar på den offentliga sektorn växte med 251 Mmk. Ökningen berodde framför allt på att 158 Mmk av det lån på 700 Mmk som Finlands Bank 1978 beviljat staten lyftes. Vid redogörelseårets slut hade staten utnyttjat allt som allt 346 Mmk av denna kredit. Bankens innehav av masskuldebrev emitterade av staten steg med 52 Mmk och statens metallmyntsansvar med 36 Mmk.

Skulderna till den offentliga sektorn ökade med 273 Mmk. Uppgången kan främst tillskrivas den offentliga sektorns kapitalimportdepositioner. Statens konjunkturfondsdepositioner växte med 2 Mmk till 42 Mmk beroende på att räntan lades till kapitalet.

Finlands Banks nettotillgodohavanden hos den offentliga sektorn reducerades med 22 Mmk

DEN OFFENTLIGA SEKTORNS KONTON, MMK

	31.12.1978	31.12.1979	Förändring
Statens skuldebrev	188	346	+158
Masskuldebrev	93	145	+ 52
Statens metallmyntsansvar	336	372	+ 36
Övriga	16	21	+ 5
Fordringar på den offentliga sektorn	633	884	+251
Checkräkningar	2	2	0
Konjunkturfondsdepositioner	40	42	+ 2
Kapitalimportdepositioner	70	339	+269
Övriga	2	4	+ 2
Skulder till den offentliga sektorn	114	387	+273
Nettotillgodohavanden hos den offentliga sektorn	519	497	- 22

och uppgick vid slutet av redogörelseåret till 497 Mmk.

FÖRETAGEN

Finlands Banks fordringar på företag steg med 572 Mmk till 2 520 Mmk. Exportfinansieringen, som består av exportväxlar och nyexportväxlar, växte med 326 Mmk. Av uppgången stod de kortfristiga exportkrediterna för 270 Mmk och nyexportkrediterna för 56 Mmk. Finansieringen av inhemska leveranser ökade med 200 Mmk till 952 Mmk. Kreditbeståndet för dessa tre särskilda finansieringsarrangemang gick under redogörelseåret upp med allt som allt 526 Mmk till 2 182 Mmk. Vad de övriga fordringarna beträffar, sjönk Finlands Banks innehav av masskuldebrev emitterade av företagen med 2 Mmk, medan de icke specificerade fordringarna steg med 48 Mmk.

Bankens skulder till företag växte med 47 Mmk till 403 Mmk. Bland skulderna ökade investerings- och fartygsanskaffningsdepositionerna med 101 Mmk, medan kapitalimportdepositionerna minskade med 49 Mmk.

UTELÖPANDE SEDLAR OCH MYNT SAMT DEPOSITIONSBEVIS

Beloppet av utelöpande sedlar och mynt växte under året med 553 Mmk och uppgick vid slutet av 1979 till 4 375 Mmk. Av denna summa

FÖRETAGENS KONTON, MMK

	31.12.1978	31.12.1979	Förändring
Exportfinansiering	904	1 230	+326
Finansiering av inhemska leveranser	752	952	+200
Masskuldebrev	207	205	- 2
Övriga	85	133	+ 48
Fordringar på företag	1 948	2 520	+572
Investerings- och fartygsanskaffningsdepositioner	32	133	+101
Kapitalimportdepositioner	303	254	- 49
Importavgiftsdepositioner	6	2	- 4
Övriga	15	14	- 1
Skulder till företag	356	403	+ 47
Nettotillgodohavanden i företag	1 592	2 117	+525

svarade sedelstocken för 4 020 Mmk och metallmynten 355 Mmk. I balansposten "Övriga skulder" ingår sedlar i den gamla myntenheten till ett värde av 9 Mmk.

Beloppet av utelöpande depositionsbevis uppgick vid slutet av redogörelseåret till 1 700 Mmk dvs. 610 Mmk mera än ett år tidigare. Lägst eller 1 090 Mmk var det vid årets början och högst eller 3 378 Mmk i juni—augusti.

ÖVRIGA BALANSPOSTER

Bankens eget kapital före avdrag av redogörelseårets förlust uppgick enligt bokslutet till 2 036 Mmk eller 91 Mmk mera än vid slutet av 1978. Ökningen berodde på att hälften av 1978 års vinst i den ingående balansen för 1979 hade förts till bankens reservfond. I enlighet med riksdagens beslut överfördes den andra hälften i november till statens budget. Bland de övriga

balansposterna växte bankens värderingsräkningar med 902 Mmk främst beroende på att guldreservens värde uppskrevs i samband med bokslutet.

Utöver det egna kapitalet har banken en del förmögenhetsobjekt som inte kommer till synes i balansräkningen. Sådana är huvudkontorets, avdelningskontorens och sedeltryckeriets byggnader, grundkapitalet i Fonden för Finlands självständighets jubileumsår 1967 (SITRA), vissa andra för bankens verksamhet nödvändiga fastigheter och olika aktier, främst aktiemajoriteten i Mortgage Bank of Finland Oy och Tervakoski Oy.

FINLANDS BANKS NETTOBALANS

I följande sammanställning ges en översikt av hur huvudsektorerna inom Finlands Banks balansräkning utvecklats.

NETTOBALANSPOSTERNA, MMK

	31.12.1978	31.12.1979	Förändring
+ Utländska nettotillgodohavanden	4 052	4 999	+ 947
+ Nettotillgodohavanden i finansieringsinstitut	1 175	1 495	+ 320
+ Nettotillgodohavanden i företag	1 592	2 117	+ 525
+ Nettotillgodohavanden hos den offentliga sektorn	519	497	- 22
= Summa nettotillgodohavanden	7 338	9 108	+1 770
+ Utelöpande depositionsbevis	1 090	1 700	+ 610
+ Utelöpande sedlar och mynt	3 822	4 375	+ 553
+ Eget kapital, värderingsräkningar och övriga balansposter, netto	2 426	3 033	+ 607
= Summa nettoskulder och eget kapital	7 338	9 108	+1 770

SEDELUTGIVNINGEN

Den ordinarie sedeltäckningen, till vilken hänförs guld och bankens ostridiga fordringar på utlandet, steg 1979 med 1 680 Mmk till 6 429 Mmk. Den supplementära sedeltäckningen, vilken består av som täckning användbara inhemska växlar, sjönk med 603 Mmk och uppgick vid

årets slut till 364 Mmk. Hela sedelutgivningsrätten ökade sålunda med 1 077 Mmk. Sedelutgivningen, dvs. den utelöpande sedelstocken, bankens vid anfordran betalbara förbindelser och det outnyttjade beloppet av checkkrediterna, växte med sammanlagt 1 260 Mmk. Sedelutgivningsreserven reducerades därför med 183 Mmk till 1 888 Mmk.

SEDELUTGIVNINGSBALANSEN, MMK

	31.12.1978	31.12.1979	Förändring
Ordinarie täckning	4 749	6 429	+ 1 680
Supplementär täckning	967	364	- 603
Sedelutgivningsrätt	5 716	6 793	+1 077
Utelöpande sedlar	3 509	4 020	+ 511
Vid anfordran betalbara förbindelser	134	884	+ 750
Outnyttjad checkkredit	2	1	- 1
Sedelutgivning	3 645	4 905	+1 260
Sedelutgivningsreserv	2 071	1 888	- 183

RESULTATRÄKNINGEN

Finlands Banks resultaträkning för 1979 framgår av tabell 4 i slutet av årsboken. Såsom resultaträkningen visar, ökade bankens ränteintäkter med 164 Mmk och räntekostnaderna med 119 Mmk. Räntebidraget blev följaktligen 45 Mmk större än ett år tidigare, dvs. 434 Mmk. Bland ränteintäkterna steg räntorna på utländska fordringar till nästan det dubbla och räntorna på masskuldebrev med ungefär hälften. Av räntekostnaderna i det närmaste fyrdubblades räntorna på inhemska skulder, medan räntorna på och reserveringsprovisionerna för utländska skulder sjönk till drygt en tredjedel.

Den viktigaste förändringen med hänsyn till

bankens resultat bestod i att övriga kostnader växte med inalles 340 Mmk till 644 Mmk. Största delen härav eller 443 Mmk berodde på agioförluster. Dessa steg med 387 Mmk på grund av att markens värde gick upp bl.a. genom revalveringen och att värdet av de främsta reservvalutorna varierade under räkenskapsperioden. I samband med bokslutet för 1979 gjordes avskrivningar på 86 Mmk, vilket var 57 Mmk mindre än året innan.

Finlands Banks förlust för redogörelseåret utgjorde 195 Mmk. För 1978 hade banken uppvisat en vinst på 183 Mmk. I enlighet med reglementet har förlusten i den ingående balansen för 1980 täckts med medel ur reservfonden.

FINLANDS BANK OCH INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

Finlands Bank har hand om Finlands förbindelser med Internationella valutafonden (IMF). Vidare bistår banken respektive ministerier i skötseln av relationerna till följande finansieringsinstitut, i vilka Finland är medlem: Världsbanken eller Internationella återuppbyggnadsbanken, Internationella finansieringsbolaget och Internationella utvecklingsfonden (Världsbanksgruppen: IBRD, IFC och IDA). Finland är också medlem i Asiatiska utvecklingsbanken (ADB), Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF) och Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB). Finlands Bank fungerar enligt fördragsartiklarna som finländsk depositionsbank för dessa internationella finansieringsinstitut. I Internationella regleringsbanken (BIS) är Finlands Bank aktieägare.

INTERNATIONELLA VALUTAFONDEN (IMF)

Under år 1979 erhöll två nya länder medlemskap i fonden, nämligen S:t Lucia och S:t Vincent. Antalet medlemsländer var vid årets slut 140. Medlemslänternas sammanlagda kvoter steg till 39 miljarder särskilda dragningsrätter (SDR). En SDR motsvarade 4.88035 mk.

De valutabelopp som medlemsländerna lyfte i Internationella valutafonden var alltså alltjämt anspråkslösa och nådde inte på långt när 1975—1977 års toppnoteringar. Lättnaden på den internationella kapitalmarknaden minskade den kreditefterfrågan som riktade sig mot fonden. Det var framför allt de stora återbetalningarna av tidigare års krediter ur oljefaciliteten som bidrog till att fondens nettoutlåning redan andra året i rad reducerades.

Den sjunde allmänna kvotöversynen pågick under redogörelseåret. Internationella valutafonden hade 1978 fattat beslut om denna översyn, som höjer kvotsumman med omkring 50 % eller från 39 mrd SDR till omkring 59 mrd SDR.

Medlemsländerna skall före den 1 november 1980 meddela om de godkänner höjningen. Översynen ökar Finlands insats i fonden från 262 milj. SDR till 393 milj. SDR, dvs. till något mindre än 2 mrd mk. Finlands andel av de sammanlagda kvoterna förblir oförändrad eller 0.67 %. Varje medlemsland skall inbetala en fjärdedel av höjningen i SDR och resten i landets egen valuta. De nya kvoterna kan träda i kraft då tre fjärdedelar av kvoterna tecknats. Detta torde ske under senare delen av 1980.

I och med att Internationella valutafonden i början av året tilldelade medlemsländerna 4 mrd SDR steg de särskilda dragningsrätternas totalbelopp till 13.3 mrd SDR. Lika stora nytilldelningar kommer att ske också 1980 och 1981. Finland tilldelades under året 27.2 milj. SDR, vilket höjde Finlands Banks konvertibla valuta-reserv med omkring 140 Mmk. Finlands innehav av SDR uppgick vid slutet av året till 88.1 milj. SDR. I takt med den internationella räntenivån steg också räntan på SDR och utgjorde den sista december 7.75 %.

Fondens extraordinära lånefacilitet, den supple-

mentära finansieringsfaciliteten, trädde i kraft den 23 februari 1979. Faciliteten gör det möjligt att bevilja långfristigare och större krediter än inom ramen för de traditionella arrangemang som upprättats för att underlätta betalningsbalansunderskott. Faciliteten är avsedd för såväl utvecklings- som industriländer och det tillgängliga beloppet uppgick vid halvårsskiftet till 7.5 mrd SDR. Den kan utnyttjas stegvis parallellt med fondens ordinarie resurser. Återbetalningen av lånen inleds senast tre och ett halvt år efter lyftningstidpunkten och avslutas senast sju år efter denna.

Fonden fortsatte under året det fyraåriga försäljningsprogrammet för sitt guldinnehav. Programmet hade startat vid mitten av 1976. Utförsäljningen på marknaden sker genom månatliga auktioner. Skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningspris används via en s. k. säkerhetsfond (Trust Fund) till förmån för utländerna. Guldauktionerna hade vid slutet av redogörelseåret tillfört säkerhetsfonden 2.8 mrd SDR. Inom ramen för försäljningsprogrammet hade fonden samtidigt återställt en sjättedel av sin guldbehållning till medlemsländerna till ett pris av 35 SDR per uns. Finlands andel av den totala restitutionen till detta pris var 162 608 uns.

Internationella valutafonden sålde under året valutor och särskilda dragningsrätter till ett värde av sammanlagt 1.8 mrd SDR (mot 3.7 mrd SDR året innan, då summan också omfattade den reservtranch på 2.3 mrd SDR som Förenta staterna lyfte). De ordinära stand-by-krediterna belöpte sig till 1.8 mrd SDR och dragningarna på faciliteten för kompensatorisk finansiering av u-ländernas exportfluktuationer till 0.6 mrd SDR. Inom ramen för den s. k. utvidgade faciliteten, som inrättats framför allt för u-ländernas behov, lyftes 233 milj. SDR. Det lyfta beloppet av lån från den supplementära finansieringsfaciliteten blev 307 milj. SDR. Ur oljefaciliteten beviljades liksom året innan inte några nya krediter. Det utelöpande valutabeloppet, inklusive oljefaciliteten och alla de ovan nämnda finansieringsarrangemangen, uppgick vid slutet av 1979 till närmare 9 mrd SDR eller 4 mrd SDR

mindre än ett år tidigare. Oljefaciliteten ensam stod ännu för så mycket som 2.8 mrd SDR och den kompensatoriska finansieringsfaciliteten för 2.9 mrd SDR.

Finland lyfte 1979 inte några medel ur Internationella valutafonden. I februari, maj och augusti återbetalades allt som allt 85.7 milj. SDR av de belopp på sammanlagt 186 milj. SDR som Finland 1975 och 1976 erhållit ur oljefaciliteten. Vid slutet av året hade 66.4 milj. SDR av oljefaciliteten inte ännu betalats tillbaka.

Finlands klassificering i Internationella valutafonden ändrades i september. Finland meddelade att landet godkänner förpliktelserna i artikel VIII i fondens stadga. Detta innebär att finska marken nu också officiellt är en s. k. konvertibel valuta. Någon större praktisk betydelse har ändringen inte, eftersom marken de facto varit konvertibel alltsedan slutet av 1958.

Som verkställande direktör i Internationella valutafonden verkade ännu under redogörelseåret Jaques de Larosière från Frankrike. De nordiska ländernas gemensamma representant i fondens direktion var Matti Vanhala från Finland. Som hans suppleant fungerade Gisli Blöndal från Island. På grund av att den nordiska representanten i direktionen är finländsk, har Finlands Bank skött koordineringen av de nordiska ställningstagandena i fonden.

INTERNATIONELLA REGLERINGSBANKEN (BIS)

Internationella regleringsbanken, som främst ägs av europeiska centralbanker, fungerar som internationellt penning- och valutapolitiskt utrednings- och samarbetsforum. Regleringsbanken utför också en mångfald banktjänster för centralbankernas räkning. Av de nordiska länderna är endast Sverige representerat i bankens direktion.

Internationella regleringsbankens omslutning vid utgången av det redovisningsår som avslutades 31.3.1979 utgjorde 70.4 mrd guldfrancs

eller drygt 102 mrd mk. Finlands Banks andel av aktiekapitalet var c. 2 %.

VÄRLDSBANKSGRUPPEN (IBRD, IDA och IFC)

Under den redovisningsperiod som avslutades 30.6.1979 beviljade Världsbanken (IBRD) lån till ett sammanlagt värde av 6 989 milj. US-dollar (mot 6 098 milj. ett år tidigare). Lånesumman bestod av 142 lån till 44 olika länder. Internationella utvecklingsfondens (IDA) utlåning under samma period uppgick till 3 022 milj. dollar (2 313 milj. ett år tidigare) och omfattade 42 länder. Hela Världsbanksgruppens utelöpande lån belöpte sig vid redovisningsperiodens slut till 61.3 mrd dollar.

Inbetalningen av IBRDs kapitalhöjning fortsatte 1979. Beslut om höjningen hade fattats 1977. Finlands andel av höjningen utgör 51.9 milj. dollar. Härav har två tredjedelar erlagts, medan resten kommer att betalas 1980. Direktionen beslöt under redogörelseåret att för styrelsen föreslå en ny höjning av IBRDs grundkapital; Världsbankens tecknade egna kapital avses bli närapå fördubblat från 41 mrd dollar till 81 mrd dollar.

Finland inbetalade den andra posten av sin andel av IDAs resurspåfyllnad, som skall slutföras inom loppet av tre år. Totalbeloppet av påfyllnaden är 7 mrd dollar och Finlands andel allt som allt 156 Mmk.

Finland inbetalade också en fjärdedel av den andel på 1.8 milj. dollar, varmed landet beslutat delta i höjningen av IFCs kapital från 110 milj. dollar till 650 milj. dollar.

ÖVRIGT INTERNATIONELLT SAMARBETE

Finlands Bank deltar jämte andra myndigheter i verksamheten inom bl.a. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) och ekonomiska kommissionen för

Europa (ECE). Finlands Bank har bistått med experthjälp vid Nord-Sydkonferensen och i många fall då det gällt GATT och UNCTAD eller samarbetsfrågor i anslutning till det internationella betalningssystemet och den internationella kapitalmarknaden.

Finland är medlem i följande regionala internationella finansieringsinstitut: Asiatiska utvecklingsbanken (ADB, anslutningsår 1966), Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF, 1973) som är nära anknuten till Afrikanska utvecklingsbanken, EFTAs fond för industriell utveckling i Portugal (EFTA Industrial Development Fund for Portugal, 1977) och den Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB, 1977).

Det nordiska samarbetet fortsatte bl.a. inom Nordiska finansutskottet (NFU), vid det nordiska centralbanksmötet och inom den tjänstemannakommitté som tillsattes av Nordiska ministerrådet för att behandla valuta- och finansfrågor. Tjänstemannakommittén färdigställde på begäran av Nordiska rådet en rapport om utvecklandet av det nordiska valutapolitiska samarbetet. Rapporten överlämnades till ministerrådet och den skulle behandlas i Nordiska rådet på våren 1980.

Finlands Bank har deltagit i verksamheten inom den finländsk-sovjetiska ekonomiska samarbetskommissionen och inom Finlands och SEVs samarbetskommission. Banken var med som observatör då rådet för SEVs Internationella investeringsbank (MIB) höll sin 23 session i Moskva i mars. Finlands Bank var vidare representerad vid förhandlingarna om 1980 års varuutbyte mellan Finland och Sovjetunionen i Helsingfors liksom vid förhandlingarna om ramavtalet för 1981—1985 i Moskva och Helsingfors. Vid behov har Finlands Bank som sakkunnig deltagit också i de möten som hållits av Kevsosblandkommissionerna för de övriga socialistiska länderna och motsvarande blandkommissioner för det ekonomiska, industriella och vetenskapliga samarbetet (de s. k. TTT-kommissionerna).

Det finländsk-sovjetiska bankseminariet som anordnas vartannat år hölls i Finland i september. I seminariet deltog företrädare för den

sovjetiska statsbanken och utrikeshandelsbanken och för affärsbankerna, Postbanken, sparbankerna och andelsbankerna i Finland.

Tabell 1.

FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING VID SLUTET AV ÅREN 1977—1979, MMK

AKTIVA	1977	1978	1979
Guld	133	169	1 073
Särskilda dragningsrätter	204	316	430
Reservtranchen i Internationella valutafonden	—	243	225
Konvertibla valutor	1 265	3 126	2 978
Bundna valutor	537	485	154
Guld och valutafordringar	2 139	4 339	4 860
Utländska masskuldebrev	543	872	1 749
Markandelen i Internationella valutafonden	928	1 096	1 054
Övriga fordringar på utlandet	1 471	1 968	2 803
Bankernas checkräkningar	110	137	233
Diskonterade växlar	3 091	970	—
Masskuldebrev	354	361	408
Dagslån	1 804	2 213	3 870
Övriga	61	14	27
Fordringar på finansieringsinstitut	5 420	3 695	4 538
Statens skuldebrev	—	188	346
Masskuldebrev	60	93	145
Statens metallmyntsansvar	304	336	372
Övriga	27	16	21
Fordringar på den offentliga sektorn	391	633	884
Exportfinansiering	682	904	1 230
Finansiering av inhemska leveranser	714	752	952
Masskuldebrev	214	207	205
Övriga	294	85	133
Fordringar på företag	1 904	1 948	2 520
Övriga tillgångar	85	64	73
SUMMA	11 410	12 647	15 678

PASSIVA	1977	1978	1979
Konvertibla konton	53	46	14
Bundna konton	41	14	832
Valutaskulder	94	60	846
Internationella valutafondens markkonton	1 838	1 881	1 385
Tilldelade särskilda dragningsrätter	300	314	433
Tidsbundna skulder	1 309	—	—
Övriga utländska skulder	3 447	2 195	1 818
Sedlar	2 892	3 509	4 020
Metallmynt	275	313	355
Utelöpande sedlar och mynt	3 167	3 822	4 375
Utelöpande depositionsbevis	200	1 090	1 700
Bankernas checkräkningar	4	2	4
Dagsdepositioner	850	2 075	1 131
Kassareservdepositioner	—	—	1 764
Kapitalimportdepositioner	246	405	140
Övriga	94	38	4
Skulder till finansieringsinstitut	1 194	2 520	3 043
Checkräkningar	2	2	2
Konjunkturfondsdepositioner	36	40	42
Kapitalimportdepositioner	287	70	339
Övriga	3	2	4
Skulder till den offentliga sektorn	328	114	387
Investerings- och fartygsanskaffningsdepositioner	35	32	133
Kapitalimportdepositioner	181	303	254
Importavgiftsdepositioner	19	6	2
Övriga	7	15	14
Skulder till företag	242	356	403
Övriga skulder	13	12	13
Värderegleringsräkningar	671	350	1 252
Grundfond	1 400	1 400	1 400
Reservfond	436	545	636
Räkenskapsårets resultat	218	183	— 195
Eget kapital	2 054	2 128	1 841
SUMMA	11 410	12 647	15 678

Tabell 2.

FINLANDS BANKS BALANSRÄKNING VID VARJE MÅNADS SLUT ÅR 1979, MMK

AKTIVA	I	II	III
Guld	169	169	169
Särskilda dragningsrätter	455	458	458
Reservtranchen i Internationella valutafonden	243	243	243
Konvertibla valutor	3 497	3 576	3 638
Bundna valutor	997	932	768
Guld och valutafordringar	5 361	5 378	5 276
Utländska masskuldebrev	964	1 023	1 191
Markandelen i Internationella valutafonden	1 097	1 097	1 097
Övriga fordringar på utlandet	2 061	2 120	2 288
Bankernas checkräkningar	114	169	113
Diskonterade växlar	919	891	829
Masskuldebrev	379	404	366
Dagslån	2 080	2 431	1 735
Övriga	19	28	19
Fordringar på finansieringsinstitut	3 511	3 923	3 062
Statens skuldebrev	346	346	346
Masskuldebrev	93	94	107
Statens metallmyntsansvar	340	341	350
Övriga	12	17	18
Fordringar på den offentliga sektorn	791	798	821
Exportfinansiering	902	886	917
Finansiering av inhemska leveranser	778	783	776
Masskuldebrev	204	202	201
Övriga	84	102	114
Fordringar på företag	1 968	1 973	2 008
Övriga tillgångar	65	66	67
SUMMA	13 757	14 258	13 522

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
169	169	169	169	169	169	169	169	1 073
458	451	451	458	448	448	453	450	430
243	236	236	236	236	236	236	236	225
3 920	4 050	5 143	5 004	5 670	4 201	3 337	2 605	2 978
911	838	916	770	504	186	106	123	154
5 701	5 744	6 915	6 637	7 027	5 240	4 301	3 583	4 860
1 269	1 442	1 531	1 690	1 865	2 001	1 860	1 783	1 749
1 097	1 106	1 106	1 106	1 106	1 106	1 106	1 106	1 054
2 366	2 548	2 637	2 796	2 971	3 107	2 966	2 889	2 803
176	139	117	380	331	127	233	195	233
349	379	295	—	—	—	—	—	—
358	377	362	369	370	382	398	393	408
1 808	1 368	736	935	392	1 919	2 894	3 735	3 870
20	36	32	32	17	24	29	30	27
2 711	2 299	1 542	1 716	1 110	2 452	3 554	4 353	4 538
346	346	346	346	346	346	346	346	346
112	119	127	135	134	144	149	148	145
354	356	365	364	366	368	370	371	372
10	7	6	8	2	1	1	2	21
822	828	844	853	848	859	866	867	884
891	960	1 009	1 025	1 034	1 054	1 244	1 282	1 230
782	782	818	859	875	869	929	951	952
216	216	208	207	205	202	203	213	205
118	122	127	139	142	147	137	136	133
2 007	2 080	2 162	2 230	2 256	2 272	2 513	2 582	2 520
67	69	69	69	69	70	71	71	73
13 674	13 568	14 169	14 301	14 281	14 000	14 271	14 345	15 678

Tabell 2. (Forts.)

PASSIVA	I	II	III
Konvertibla konton	38	44	39
Bundna konton	14	12	14
Valutaskulder	52	56	53
Internationella valutafondens markkonton	1 881	1 759	1 759
Tilldelade särskilda dragningsrätter	454	454	454
Tidsbundna skulder	—	—	—
Övriga utländska skulder	2 335	2 213	2 213
Sedlar	3 208	3 348	3 431
Metallmynt	304	305	309
Utelöpande sedlar och mynt	3 512	3 653	3 740
Utelöpande depositionsbevis	1 718	1 718	2 068
Bankernas checkräkningar	2	1	0
Dagsdepositioner	2 573	3 135	2 138
Kassareservdepositioner	—	—	—
Kapitalimportdepositioner	533	494	351
Övriga	47	33	11
Skulder till finansieringsinstitut	3 155	3 663	2 500
Checkräkningar	0	0	0
Konjunkturfondsdepositioner	40	40	40
Kapitalimportdepositioner	71	71	71
Övriga	3	3	2
Skulder till den offentliga sektorn	114	114	113
Investerings- och fartygsanskaffningsdepositioner	32	30	41
Kapitalimportdepositioner	307	297	290
Importavgiftsdepositioner	6	5	3
Övriga	14	9	8
Skulder till företag	359	341	342
Övriga skulder	13	13	12
Värderegleringsräkningar	359	335	317
Grundfond	1 400	1 400	1 400
Reservfond	636	636	636
Resultaträkning	104	116	128
Eget kapital	2 140	2 152	2 164
SUMMA	13 757	14 258	13 522

IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
28	25	30	20	26	20	21	23	14
11	14	15	—	—	—	263	628	832
39	39	45	20	26	20	284	651	846
1 759	1 623	1 623	1 623	1 445	1 445	1 445	1 445	1 385
454	454	454	454	454	454	454	454	433
—	—	—	—	—	—	—	—	—
2 213	2 077	2 077	2 077	1 899	1 899	1 899	1 899	1 818
3 504	3 604	3 861	3 690	3 685	3 735	3 625	3 812	4 020
318	319	325	335	337	337	338	344	355
3 822	3 923	4 186	4 025	4 022	4 072	3 963	4 156	4 375
2 288	2 588	3 378	3 378	3 378	2 390	2 390	2 040	1 700
1	2	1	4	1	8	1	3	4
2 078	1 589	1 246	1 104	1 038	1 334	1 058	836	1 131
—	115	235	482	730	989	1 232	1 496	1 764
257	234	182	111	103	92	140	156	140
4	4	2	3	8	2	3	5	4
2 340	1 944	1 666	1 704	1 880	2 425	2 434	2 496	3 043
0	0	0	1	0	1	0	0	2
40	40	40	40	40	40	40	40	42
72	71	—	332	333	322	348	341	339
1	1	1	0	1	1	0	0	4
113	112	41	373	374	364	388	381	387
44	52	111	117	120	126	130	133	133
293	380	286	282	282	358	357	321	254
1	1	1	1	1	1	1	1	2
6	3	4	1	4	8	2	1	14
344	436	402	401	407	493	490	456	403
12	13	14	14	13	13	13	13	13
326	248	166	126	112	173	307	322	1 252
1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400	1 400
636	636	636	636	636	636	636	636	636
141	152	158	147	134	115	67	—105	—195
2 177	2 188	2 194	2 183	2 170	2 151	2 103	1 931	1 841
13 674	13 568	14 169	14 301	14 281	14 000	14 271	14 345	15 678

Tabell 3.

DEN KONVERTIBLA OCH DEN BUNDNA RESERVEN VID SLUTET AV ÅREN 1977 —1979, MMK

	1977	1978	1979
Guld	133	169	1 073
Särskilda dragningsrätter	204	316	430
Reservtranchen i Internationella valutafonden	—	243	225
Konvertibla valutor			
Fordringar	1 265	3 126	2 978
Skulder	– 53	– 46	– 14
Den konvertibla reserven	1 549	3 808	4 692
Bundna valutor			
Fordringar	537	485	154
Skulder	– 41	– 14	– 832
Den bundna reserven	496	471	– 678

Tabell 4.

FINLANDS BANKS RESULTATRÄKNING ÅREN 1977 —1979, MMK

	1977	1978	1979
Räntor på inhemska fordringar	458	309	248
Räntor på utländska fordringar	72	190	360
Räntor på masskuldebrev	126	127	181
Ränteintäkter	656	626	789
Räntor på inhemska skulder	69	78	294
Räntor på och reserveringsprovisioner för utländska skulder	103	159	61
Räntekostnader	172	237	355
Räntebidrag	484	389	434
Provisioner	6	2	2
Kursdifferenser	166	—	—
Övriga intäkter	16	16	13
Övriga intäkter	188	18	15
Löner	40	42	49
Socialskyddsavgifter	3	4	3
Pensioner	11	13	15
Sedeltillverkning	21	32	31
Avskrivningar	135	143	86
Kursdifferenser	—	56	443
Övriga kostnader	14	14	17
Övriga kostnader	224	304	644
Överföring från värderegleringsräkningar	– 230	80	—
RÄKENSKAPSÅRETS RESULTAT	218	183	– 195

Tabell 5.

RÄNTOR TILLÄMPADE AV FINLANDS BANK ÅREN 1969—1979, %

Från	Grundränta för centralbankskrediten	Gränser för diskonträntan		Dagslåneräntans övre gräns
		Minimum	Maximum	
12.12.1969	7	6	9	.
1. 6.1971	8 ½	6	9	.
1. 1.1972	7 ¾	6	9	.
1. 7.1973	9 ¼	7 ½	10 ½	.
1. 9.1975	9 ¼	7 ½	10 ½	30
1. 6.1976	9 ¼	7 ½	10 ½	25
1.10.1977	8 ¼	6 ½	9 ½	25
1. 1.1978	8 ¼	6 ½	9 ½	24
1. 5.1978	7 ¼	5 ½	8 ½	23
1.11.1979	8 ½	6 ¾	9 ¾	24

Tabell 6.

INHEMSK CLEARINGRÖRELSE: FÖRMEDLADE BANKVÄXLAR OCH CHECKER SAMT KONTOÖVERFÖRINGAR ÅREN 1977—1979

År och månad	Huvudkontoret		Avdelningskontoren		Summa	
	Antal 1 000 st.	Värde Mmk	Antal 1 000 st.	Värde Mmk	Antal 1 000 st.	Värde Mmk
1977	28 150	162 170	14 819	39 658	42 969	201 828
1978	29 615	185 405	13 413	39 706	43 028	225 111
1979						
Januari	2 773	18 129	1 006	3 158	3 779	21 287
Februari	2 537	16 410	900	2 741	3 437	19 151
Mars	2 955	17 985	974	2 902	3 929	20 887
April	2 972	17 495	918	2 702	3 890	20 197
Maj	3 490	18 765	1 016	2 886	4 506	21 651
Juni	3 079	18 170	884	3 002	3 963	21 172
Juli	3 337	19 691	915	3 147	4 252	22 838
Augusti	3 292	18 268	915	2 842	4 207	21 110
September	2 971	17 890	842	2 871	3 813	20 761
Oktober	3 496	20 802	977	3 245	4 473	24 047
November	3 344	21 080	874	2 993	4 218	24 073
December	3 545	17 677	712	2 530	4 257	20 207
Summa	37 791	222 362	10 933	35 019	48 724	257 381

Tabell 7.

AFFÄRSBANKERNAS CENTRALBANKSFINANSIERING OCH DESS STRUKTUR OCH KOSTNADER ÅREN 1976—1979¹

År och månad	Sammanlagd centralbanksfinansiering Mmk	Centralbanks-kredit Mmk	Affärsbankernas dagslån Mmk	Affärsbankernas dagsdepositioner Mmk	Terminshandel med obligationer Mmk	Totala kostnader för centralbanksfinansieringen, %
1976	4 001.3	3 255.0	859.2	123.9	11.0	12.38
1977	3 913.6	2 874.7	1 241.4	273.2	70.7	11.82
1978	3 573.2	1 931.4	1 772.2	178.7	48.3	8.88
1979	2 628.9	496.4	2 271.9	141.9	2.5	8.99
1979						
Januari	3 334.2	1 065.0	2 253.7	—	15.5	7.68
Februari	3 814.2	1 062.1	2 758.5	6.4	—	7.59
Mars	3 138.1	1 043.2	2 218.1	123.2	—	7.53
April	2 682.2	560.2	2 295.6	173.6	—	7.76
Maj	2 342.9	518.1	2 049.7	224.9	—	7.65
Juni	1 499.1	508.1	1 273.3	282.3	—	7.52
Juli	1 257.3	207.5	1 272.4	222.6	—	7.68
Augusti	784.3	198.6	963.0	377.3	—	7.61
September	1 426.7	196.5	1 511.6	281.4	—	8.03
Oktober	2 904.6	198.8	2 715.5	9.7	—	8.50
November	3 760.2	199.4	3 546.1	—	14.7	11.94
December	4 603.3	199.1	4 405.4	1.2	—	12.76

¹ Års- och månadsgenomsnitt för dagsvärdena.

Tabell 8.

FINLANDS BANKS DAGSLÅNEMARKNAD ÅREN 1975—1979¹

År och månad	Efterfrågan på dagslån Affärsbankerna Mmk	Utbud av dags- depositioner		Finlands Banks netto- placering Mmk	Dagslåne- ränta %	Dagslåneränta efter ränte- utjämnig %
		Affärsbankerna Mmk	PSB Mmk			
1975 ²	615.7	376.6	—	239.1	26.80	—
1976	859.2	123.9	656.4	78.9	18.39	—
1977	1 241.4	273.2	819.2	149.0	17.24	15.72
1978	1 772.2	178.7	1 503.3	90.3	11.99	10.78
1979	2 271.9	141.9	1 808.9	321.1	9.74	9.31
1979						
Januari	2 253.7	—	2 496.2	-242.5	8.48	7.82
Februari	2 758.5	6.4	3 261.0	-508.9	8.40	7.75
Mars	2 218.1	123.2	2 682.8	-587.9	8.29	7.77
April	2 295.6	173.6	2 264.7	-142.7	8.42	7.95
Maj	2 049.7	224.9	2 051.1	-226.3	8.35	7.90
Juni	1 273.3	282.3	1 298.9	-307.9	8.35	7.89
Juli	1 272.4	222.6	1 437.4	-387.6	8.31	7.87
Augusti	963.0	377.3	992.7	-407.0	8.36	8.10
September	1 511.6	281.4	1 032.1	198.1	8.68	8.33
Oktober	2 715.5	9.7	1 688.1	1 017.7	9.13	8.58
November	3 546.1	—	1 248.0	2 298.1	12.87	12.11
December	4 405.4	1.2	1 253.3	3 150.9	13.53	12.81

¹ Års- och månadsgenomsnitt för dagsvärdena.² Fyra månaders genomsnitt för dagsvärdena 1.9.1975—31.12.1975.

Tabell 9.

SEDELUTGIVNINGEN ÅREN 1977—1979, MMK

Dag	Sedelutgivningsrätt			Begagnad sedelutgivningsrätt				Sedelutgivnings-reserv
	Ordinarie täckning	Supplementär täckning	Summa	Utelöpande sedlar	Vid anfordran betalbara förbindelser	Outnyttjad checkkredit	Summa	
31.12. 1977	2 691	1 500	4 191	2 892	232	2	3 126	1 065
1978	4 749	967	5 716	3 509	134	2	3 645	2 071
1979								
31. 1.	5 787	939	6 726	3 208	134	2	3 344	3 382
28. 2.	5 821	955	6 776	3 348	117	1	3 466	3 310
30. 3.	5 838	766	6 604	3 431	491	1	3 923	2 681
30. 4.	6 282	542	6 824	3 503	334	1	3 838	2 986
31. 5.	6 699	578	7 277	3 604	283	1	3 888	3 389
29. 6.	7 960	516	8 376	3 861	576	1	4 438	3 938
31. 7.	7 781	330	8 111	3 690	212	0	3 902	4 209
31. 8.	8 278	326	8 604	3 685	699	1	4 385	4 219
28. 9.	6 592	335	6 927	3 736	53	0	3 789	3 138
31.10.	5 669	364	6 033	3 625	303	1	3 929	2 104
30.11.	4 955	370	5 325	3 811	674	2	4 487	838
31.12.	6 429	364	6 793	4 020	884	1	4 905	1 888

Tabell 10.

UTELÖPANDE SEDLAR OCH MYNT VID SLUTET AV ÅREN 1974—1979, MMK

Valör	1974	1975	1976	1977	1978	1979
SEDLAR						
NYA						
500 mk	—	163.1	408.5	574.1	853.3	1 109.3
100 »	1 623.0	1 788.4	1 573.0	1 647.2	1 924.6	2 136.6
50 »	347.4	362.6	354.8	361.6	388.4	406.9
10 »	227.4	239.8	235.5	243.0	268.6	287.6
5 »	53.6	56.6	57.9	60.5	68.5	72.0
1 »	8.1	6.3	5.7	5.6	5.7	7.5
Summa	2 259.5	2 616.8	2 635.4	2 892.0	3 509.1	4 019.9
GAMLA						
10 000—100 gmk	8.3	8.2	8.2	8.2	8.2	8.2
50—5 »	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
Summa	9.5	9.4	9.4	9.4	9.4	9.4
Totalt	2 269.0	2 626.2	2 644.8	2 901.4	3 518.5	4 029.3
MYNT						
NYA						
25 mk	—	—	—	—	12.5	19.8
10 »	24.8	34.9	35.0	39.1	39.1	39.2
5 »	11.7	14.4	15.7	17.5	18.6	24.5
1 »	92.6	107.2	112.5	123.3	139.2	157.8
50 p	24.7	27.4	28.4	31.3	33.6	38.2
20 »	18.5	20.7	22.3	24.7	27.2	30.3
10 »	10.8	12.2	13.0	14.1	15.5	17.4
5 »	9.9	11.1	11.7	12.9	14.5	15.7
1 »	9.7	10.4	10.9	11.7	12.4	12.5
Summa	202.7	238.3	249.5	274.6	312.6	355.4
GAMLA						
1 000—1 gmk	15.2	15.2	15.2	15.2	15.2	15.2
50—1 gp	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Summa	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7	15.7
Totalt	218.4	254.0	265.2	290.3	328.3	371.1

Tabell 11.

SEDELTILLVERKNING OCH SEDELMAKULERING ÅREN 1977—1979, MMK

Valör	Sedeltillverkning			Sedelmakulering		
	1977	1978	1979	1977	1978	1979
SEDLAR						
NYA						
500 mk	—	3 000.0	—	94.5	122.0	777.0
100 »	916.0	1 884.0	1 408.0	1 225.0	1 375.0	1 430.0
50 »	910.5	766.0	2 188.0	465.1	562.4	570.1
10 »	542.4	749.2	285.2	530.0	582.0	572.0
5 »	211.0	266.5	229.0	216.8	227.2	222.7
1 »	1.0	—	5.2	0.8	0.6	0.3
Summa	2 580.9	6 665.7	4 115.4	2 532.2	2 869.2	3 572.1
Milj. st.	124.8	168.4	137.4	118.8	129.5	129.3
GAMLA						
Summa	—	—	—	0.0	0.0	—
Milj. st.	—	—	—	0.0	0.0	—
Totalt	2 580.9	6 665.7	4 115.4	2 532.2	2 869.2	3 572.1
Milj. st.	124.8	168.4	137.4	118.8	129.5	129.3

Tabell 12.

SEDLAR OCH MYNT ÅR 1979, MMK

Valör	Ansvars- summa 31.12.1978	Till- verkade 1979	Makulerade 1979	Ansvars- summa 31.12.1979	I Finlands Bank 31.12.1979	Utelöpande 31.12.1979
SEDLAR						
NYA						
500 mk	3 883.0	—	777.0	3 106.0	1 996.7	1 109.3
100 »	3 465.2	1 408.0	1 430.0	3 443.2	1 306.6	2 136.6
50 »	1 289.6	2 188.0	570.1	2 907.5	2 500.6	406.9
10 »	763.7	285.2	572.0	476.9	189.3	287.6
5 »	154.1	229.0	222.7	160.4	88.4	72.0
1 »	6.5	5.2	0.3	11.4	3.9	7.5
Summa	9 562.1	4 115.4	3 572.1	10 105.4	6 085.5	4 019.9
Milj. st.	181.9	137.4	129.3	190.0	107.6	82.4
GAMLA						
Summa	9.4	—	—	9.4	0.0	9.4
Milj. st.	11.5	—	—	11.5	0.0	11.5
Totalt	9 571.5	4 115.4	3 572.1	10 114.8	6 085.5	4 029.3
Milj. st.	193.4	137.4	129.3	201.5	107.6	93.9
MYNT						
NYA						
25 mk	12.5	7.5	—	20.0	0.2	19.8
10 »	39.3	—	0.0	39.3	0.1	39.2
5 »	19.9	10.1	1.3	28.7	4.2	24.5
1 »	149.2	11.3	0.1	160.4	2.6	157.8
50 p	41.6	4.0	0.0	45.6	7.4	38.2
20 »	29.2	1.5	0.0	30.7	0.4	30.3
10 »	16.4	1.3	0.0	17.7	0.3	17.4
5 »	15.1	2.0	0.0	17.1	1.4	15.7
1 »	12.8	0.3	0.2	12.9	0.4	12.5
Summa	336.0	38.0	1.6	372.4	17.0	355.4
GAMLA						
1 000—100 gmk	15.2	—	—	15.2	0.0	15.2
50 gmk—1 gp	0.5	—	—	0.5	0.0	0.5
Summa	15.7	—	—	15.7	0.0	15.7
Totalt	351.7	38.0	1.6	388.1	17.0	371.1

Tabell 13.

AVISTA SÄLJKURSER ÅREN 1974—1979, MK

Valuta	1974			1975			1976		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	4.030	3.744	3.560	3.958	3.679	3.465	3.929	3.864	3.776
1 pund, London	9.075	8.833	8.355	8.540	8.155	7.800	7.820	6.983	6.070
1 Irl. pund, Dublin									
100 kronor, Stockholm	87.80	85.22	82.45	90.90	88.80	86.30	91.90	88.86	87.10
100 kronor, Oslo	70.80	68.44	66.10	72.70	70.59	68.40	73.50	70.95	69.20
100 kronor, Köpenhamn	64.00	62.17	58.80	65.80	64.21	62.40	66.25	64.04	62.10
100 DM, Frankfurt a.M.	152.50	146.21	139.20	152.30	149.80	146.70	161.20	153.78	147.36
100 floriner, Amsterdam	145.30	140.70	134.20	149.05	145.73	141.90	154.00	146.42	142.20
100 francs, Bryssel ¹	9.970	9.715	9.230	10.300	10.033	9.710	10.530	10.030	9.740
100 francs, Zürich	142.60	127.19	116.75	148.00	142.64	138.00	163.90	154.86	147.30
100 francs, Paris ²	81.95	78.65	73.85	89.30	86.00	80.60	86.45	81.09	76.10
100 lire, Rom	0.6370	0.5827	0.5550	0.5770	0.5650	0.5480	0.567	0.468	0.417
100 schilling, Wien	22.30	20.27	19.10	21.50	21.18	20.80	22.68	21.59	20.84
100 yen, Tokyo				1.308	1.244	1.175	1.364	1.307	1.258
1 rubel, clearing, Moskva	5.321	4.995	4.852	5.386	5.093	4.760	5.197	5.125	5.053
1 särskild dragningsrätt (SDR)				4.59305	4.45230	4.32164	4.50899	4.45099	4.37684

¹ Finlands Bank har fr.o.m. 12.9.1972 noterat skild kommersiell och finansiell kurs för den belgiska francen. I beräkningarna har den kommersiella kursen använts.

² Finlands Bank noterade 24.8.1971—20.3.1974 skild kommersiell och finansiell kurs för den franska francen. I beräkningarna har den kommersiella kursen använts.

Valuta	1977			1978			1979		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	4.216	4.029	3.760	4.327	4.117	3.772	4.033	3.896	3.711
1 pund, London	7.705	7.042	6.415	8.215	7.917	7.700	8.915	8.275	7.895
1 Irl. pund, Dublin ¹							8.088	7.956	7.839
100 kronor, Stockholm	94.25	90.21	86.10	93.50	91.43	85.80	92.10	91.12	89.60
100 kronor, Oslo	79.50	75.83	71.90	81.60	78.93	77.90	79.25	77.22	75.00
100 kronor, Köpenhamn	70.10	67.23	64.50	79.20	75.06	69.30	78.00	74.38	69.55
100 DM, Frankfurt a.M.	193.85	174.15	158.35	219.20	205.53	188.90	216.70	212.75	209.20
100 floriner, Amsterdam	178.60	164.59	151.20	202.80	190.77	176.10	200.00	194.43	189.40
100 francs, Bryssel	12.330	11.277	10.340	14.020	13.152	12.220	13.740	13.338	13.010
100 francs, Zürich	202.80	168.70	148.50	274.40	231.83	199.00	242.70	234.36	227.40
100 francs, Paris	87.00	82.16	76.40	96.10	91.77	81.00	94.70	91.88	89.70
100 lire, Rom	0.482	0.459	0.430	0.504	0.489	0.463	0.480	0.473	0.458
100 schilling, Wien	27.00	24.47	22.28	29.95	28.45	26.35	30.13	29.19	28.44
100 yen, Tokyo	1.755	1.512	1.290	2.253	1.983	1.658	2.035	1.797	1.503
1 rubel, clearing, Moskva	5.865	5.475	5.067	6.185	6.037	5.601	6.081	5.941	5.711
1 särskild dragningsrätt (SDR)	4.99043	4.69556	4.37250	5.27229	5.13633	4.81488	5.12720	5.01678	4.87141

¹ Noterat fr.o.m. 1.7.1979.

Tabell 14.

AVISTA SÄLJKURSER ÅR 1979, MK

Valuta	Januari			Februari			Mars		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	3.992	3.967	3.908	4.015	3.979	3.961	3.992	3.983	3.971
1 dollar, Montreal	3.365	3.340	3.295	3.350	3.332	3.320	3.440	3.394	3.335
1 pund, London	8.026	7.970	7.940	8.065	7.990	7.960	8.250	8.132	8.065
100 kronor, Stockholm	92.10	91.55	91.20	91.50	91.38	91.20	91.60	91.49	91.40
100 kronor, Oslo	79.25	78.66	78.15	78.60	78.40	78.05	78.60	78.45	78.30
100 kronor, Köpenhamn	78.00	77.65	77.25	77.95	77.64	77.20	77.30	77.05	76.60
100 DM, Frankfurt a.M.	216.55	214.91	214.05	215.35	214.63	213.30	214.85	214.34	213.70
100 floriner, Amsterdam	200.00	199.07	198.30	199.30	198.74	197.70	199.00	198.59	198.20
100 francs, Bryssel									
kommersiell kurs	13.740	13.656	13.590	13.700	13.652	13.600	13.640	13.590	13.570
finansiell kurs	13.530	13.434	13.350	13.480	13.444	13.370	13.450	13.420	13.390
100 francs, Zürich	242.70	237.78	235.00	239.60	237.79	235.30	238.20	237.14	235.90
100 francs, Paris	94.70	93.88	93.50	93.95	93.46	93.10	93.40	93.23	93.10
100 lire, Rom	0.480	0.479	0.478	0.479	0.478	0.477	0.480	0.478	0.475
100 schilling, Wien	29.56	29.35	29.23	29.42	29.32	29.15	29.32	29.25	29.15
100 escudos, Lissabon	8.70	8.65	8.60	8.63	8.55	8.50	8.53	8.48	8.43
100 kronor, Reykjavik	1.31	1.28	1.27	1.27	1.27	1.27	1.25	1.25	1.25
100 pesetas, Madrid	5.74	5.71	5.63	5.81	5.78	5.71	5.87	5.81	5.80
100 yen, Tokyo	2.035	2.018	1.994	2.024	1.996	1.976	1.971	1.940	1.910
1 rubel, clearing, Moskva	6.056	6.018	5.929	6.072	6.018	5.991	6.038	6.024	6.006
1 särskild dragningsrätt (SDR)	5.12720	5.11628	5.09741	5.12639	5.11129	5.10323	5.12026	5.11444	5.10813

Valuta	April			Maj			Juni		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	4.033	4.012	3.993	4.030	4.013	3.991	4.016	3.973	3.905
1 dollar, Montreal	3.535	3.501	3.450	3.535	3.475	3.435	3.462	3.394	3.350
1 pund, London	8.425	8.332	8.250	8.380	8.276	8.178	8.462	8.390	8.292
100 kronor, Stockholm	91.85	91.65	91.30	91.85	91.59	91.15	91.90	91.71	91.55
100 kronor, Oslo	78.50	78.33	78.10	78.20	77.63	77.20	77.70	77.29	76.60
100 kronor, Köpenhamn	76.90	76.40	76.10	76.15	74.76	73.25	74.00	73.35	72.80
100 DM, Frankfurt a.M.	213.10	212.10	211.10	212.40	210.53	209.20	212.50	210.71	209.40
100 floriner, Amsterdam	197.55	196.16	194.80	195.60	193.27	191.20	193.40	192.13	191.25
100 francs, Bryssel									
kommersiell kurs	13.500	13.414	13.380	13.380	13.192	13.050	13.250	13.158	13.070
finansiell kurs	13.250	13.167	13.110	13.130	12.746	12.500	12.820	12.699	12.630
100 francs, Zürich	235.10	234.14	233.00	235.15	232.49	230.80	238.20	233.39	231.20
100 francs, Paris	93.00	92.55	92.20	92.55	91.31	90.45	91.80	91.21	90.80
100 lire, Rom	0.480	0.480	0.478	0.480	0.476	0.473	0.474	0.473	0.473
100 schilling, Wien	29.06	28.91	28.77	28.89	28.63	28.44	28.91	28.63	28.45
100 escudos, Lissabon	8.43	8.40	8.35	8.35	8.28	8.20	8.20	8.17	8.10
100 kronor, Reykjavik	1.25	1.25	1.25	1.25	1.23	1.22	1.22	1.20	1.17
100 pesetas, Madrid	6.15	5.94	5.90	6.15	6.12	6.08	6.12	6.06	5.95
100 yen, Tokyo	1.894	1.866	1.825	1.894	1.849	1.795	1.842	1.825	1.810
1 rubel, clearing, Moskva	6.081	6.055	6.036	6.059	6.032	5.990	6.002	5.956	5.885
1 särskild dragningsrätt (SDR)	5.12249	5.11457	5.10324	5.12077	5.08842	5.06783	5.07795	5.05969	5.02803

Tabell 14. (Forts.)

Valuta	Juli			Augusti			September		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	3.895	3.851	3.815	3.856	3.845	3.822	3.867	3.821	3.725
1 dollar, Montreal	3.358	3.312	3.270	3.304	3.288	3.265	3.329	3.281	3.196
1 pund, London	8.915	8.716	8.510	8.772	8.620	8.526	8.700	8.415	8.121
1 Irl. pund, Dublin	8.050	7.990	7.882	7.966	7.928	7.896	8.088	7.995	7.919
100 kronor, Stockholm	91.65	91.52	91.45	91.80	91.34	91.00	91.95	91.38	90.30
100 kronor, Oslo	77.10	76.66	76.40	76.90	76.71	76.45	78.00	76.95	75.85
100 kronor, Köpenhamn	74.10	73.75	73.00	74.00	73.25	73.10	75.35	73.85	72.70
100 DM, Frankfurt a.M.	212.45	211.37	209.45	211.00	210.34	209.50	215.80	212.88	211.40
100 floriner, Amsterdam	193.20	192.12	191.00	192.50	191.64	190.75	196.00	193.43	191.90
100 francs, Bryssel									
kommersiell kurs	13.350	13.243	13.150	13.240	13.178	13.130	13.480	13.291	13.180
finansiell kurs	12.750	12.648	12.600	12.750	12.686	12.590	12.890	12.761	12.660
100 francs, Zürich	235.90	234.03	231.30	232.85	232.22	231.55	241.40	236.64	232.70
100 francs, Paris	91.60	91.04	90.30	91.00	90.59	90.20	92.10	91.23	90.75
100 lire, Rom	0.475	0.474	0.473	0.475	0.474	0.473	0.480	0.475	0.470
100 schilling, Wien	28.92	28.80	28.58	28.90	28.80	28.70	30.00	29.47	28.90
100 escudos, Lissabon	8.17	8.07	8.02	8.08	7.98	7.94	8.00	7.89	7.64
100 kronor, Reykjavik	1.17	1.13	1.10	1.10	1.08	1.05	1.05	1.02	0.99
100 pesetas, Madrid	5.95	5.87	5.80	5.86	5.85	5.82	5.88	5.82	5.69
100 yen, Tokyo	1.795	1.789	1.777	1.789	1.774	1.745	1.754	1.728	1.675
1 rubel, clearing, Moskva	5.972	5.915	5.842	5.958	5.942	5.925	5.929	5.858	5.711
1 särskild dragningsrätt (SDR)	5.03964	5.00689	4.98730	5.00506	4.98702	5.97364	5.00271	4.91773	4.89676

Valuta	Oktober			November			December		
	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst	Högst	Medeltal	Lägst
1 dollar, New York	3.834	3.780	3.717	3.829	3.794	3.739	3.768	3.735	3.711
1 dollar, Montreal	3.248	3.222	3.205	3.244	3.218	3.197	3.244	3.198	3.166
1 pund, London	8.200	8.132	7.970	8.282	8.097	7.895	8.318	8.233	8.170
1 Irl. pund, Dublin	8.000	7.901	7.839	7.976	7.923	7.889	8.020	7.973	7.940
100 kronor, Stockholm	90.40	90.09	89.80	90.30	90.03	89.75	89.90	89.67	89.60
100 kronor, Oslo	76.90	76.39	76.00	76.70	75.82	75.30	76.10	75.39	75.00
100 kronor, Köpenhamn	73.20	72.57	71.70	73.10	72.41	70.25	70.25	69.89	69.55
100 DM, Frankfurt a.M.	213.75	211.60	210.25	216.00	213.96	212.60	216.70	215.60	214.40
100 floriner, Amsterdam	192.70	190.79	189.40	194.00	192.15	191.25	195.75	195.04	193.40
100 francs, Bryssel kommersiell kurs	13.290	13.154	13.010	13.340	13.240	13.190	13.340	13.286	13.200
finansiell kurs	12.910	12.780	12.590	13.100	12.997	12.910	13.090	12.972	12.810
100 francs, Zürich	240.60	232.68	228.30	232.90	230.42	227.40	235.80	233.65	231.70
100 francs, Paris	91.60	90.46	89.70	92.15	91.43	91.00	92.90	92.22	91.50
100 lire, Rom	0.470	0.463	0.458	0.465	0.463	0.462	0.467	0.464	0.462
100 schilling, Wien	29.67	29.41	29.25	30.00	29.77	29.57	30.13	29.98	29.79
100 escudos, Lissabon	7.76	7.72	7.65	7.70	7.68	7.63	7.66	7.64	7.60
100 kronor, Reykjavik	1.00	1.00	0.99	1.00	1.00	1.00	1.00	0.99	0.96
100 pesetas, Madrid	5.83	5.75	5.67	5.81	5.76	5.68	5.72	5.66	5.63
100 yen, Tokyo	1.689	1.652	1.611	1.630	1.560	1.509	1.615	1.564	1.503
1 rubel, clearing, Moskva	5.890	5.845	5.774	5.853	5.828	5.770	5.849	5.798	5.760
1 särskild dragningsrätt (SDR)	4.91409	4.89678	4.88035	4.92795	4.89735	4.87811	4.91028	4.89087	4.87141

Table 15.

**FINLANDS LÅNGFRISTIGA UTLÄNDSKA SKULDER OCH FORDRINGAR
31.12.1978 — 31.12.1979, MMK**

	Saldo 31.12.1978	Dragningar 1979	Amorteringar 1979	Netto- dragningar 1979	Kurseffekt 1979	Saldo 31.12.1979
FINANSIERINGSLÅN	27 716	5 703	3 722	+1 981	-1 503	28 194
Enskilda skuldsedellån	12 385	3 236	2 453	+ 783	- 560	12 608
Finlands Banks reservkrediter och dragningar på oljefaciliteten	778	—	433	- 433	- 20	325
Masskuldebrevslån	15 331	2 467	1 269	+1 198	- 943	15 586
Obligationslån	9 755	1 737	803	+ 934	- 635	10 054
Debenturlån	344	—	—	—	- 13	331
Private placements	4 887	730	397	+ 333	- 277	4 943
Lån från Världsbanken	345	—	69	- 69	- 18	258
IMPORTKREDITER	5 612	507	1 102	- 595	- 119	4 898
Fartygs- och flygplanskrediter	2 446	159	578	- 419	- 59	1 968
Övriga importkrediter	3 166	348	524	- 176	- 60	2 930
LEASINGKREDITER	122	20	19	+ 1	- 7	116
DIREKTA INVESTERINGAR	1 885	270	164	+ 106	- 12	1 979
Eget kapital	1 298	211	25	+ 186	—	1 484
Dotterbolagslån	587	59	139	- 80	- 12	495
MEDLEMSANDELAR¹	109	111	36	+ 75	—	184
LÅNGFRISTIG BRUTTOSKULD²	35 444	6 611	5 043	+1 568	-1 641	35 371
FINANSIERINGSLÅN	247	231	202	+ 29	- 12	264
EXPORTKREDITER	2 978	1 346	805	+ 541	- 130	3 389
UTVECKLINGSKREDITER	206	16	129	- 113	—	93
DIREKTA INVESTERINGAR	1 850	489	2	+ 487	- 13	2 324
Eget kapital	1 505	440	1	+ 439	..	1 944
Dotterbolagslån	345	49	1	+ 48	- 13	380
MEDLEMSANDELAR¹	503	123	—	+ 123	—	626
LÅNGFRISTIG BRUTTOFORDRAN²	5 784	2 205	1 138	+1 067	- 155	6 696
LÅNGFRISTIG NETTOSKULD	29 660	4 406	3 905	+ 501	-1 486	28 675

¹ Bland skulderna den del av medlemsandelarna i internationella finansieringsinstitut, som erlagts i form av skuldsedlar, och bland fordringarna Finlands totala medlemsandelar i internationella finansieringsinstitut.

² Saldona för skulden och fordran har beräknats enligt kurserna på saldodagen, dragningarna och amorteringarna enligt säljkursernas medeltal för respektive månader.

REVISORERNAS BERÄTTELSE

över revisionen av Finlands Banks räkenskaper och verksamhet för 1979

Vi undertecknade revisorer som utsetts vid 1979 års riksdag, kommunalrådet Mikko Kaarna, politices kandidat Erkki Liikanen, organisationssekreterare Erkki Kivimäki, diplomingenjör Pentti Mäki-Hakola och agrológ Håkan Malm har den 18—22 februari 1980 verkställt revision av Finlands Banks räkenskaper och verksamhet för 1979 så som av protokoll närmare framgår.

För revisionen har vi haft tillgång till samtliga i sammanhanget relevanta räkenskapsböcker, förteckningar, protokoll, dokument och verifikat. Dessutom har vi av bankens direktion och vederbörande tjänstemän erhållit detaljerade redogörelser över bankens verksamhet, kreditgivning och ställning samt kontrollen av kassorna och bokföringen.

På basen av revisionen meddelar vi

att tillgångarna i metall, sedlarna, obligationerna, de öppna och de slutna depositionerna, växlarna, skuld-sedlarna och säkerheterna i huvudkontorets valv och i kassörernas växelkassor överensstämde med bankens bokföring. Vi har även med stöd av valvsspecialerna och olika verifikat kunnat konstatera att det i huvudkontorets valvskassa och andra kassor liksom på basen av kassainventarierna att det i avdelningskontorens kassor och andra förvaringsutrymmen i banken den 31 december 1979 fanns de medel som antecknats i bankens bokslut,

att de inventeringar och granskningar som föreskrivs i bankens reglemente och instruktion verkställts,

att bankens kreditgivning varit skälig,

att bokslutet uppgjorts på solid grund.

Vi har även granskat räkenskaperna för Längmanska fonderna som förvaltas av Finlands Bank och bokslutet för Fonden för Finlands självständighets jubileumsår 1967 och konstaterat att dessa varit korrekta och i sin ordning och skötts på vederbörligt sätt.

Finlands Banks resultaträkning, som uppvisar en förlust på mk 194 704 973,80 närmast till följd av uppskrivningen av markens värde och kursförluster, är riktigt härledd ur bokföringen.

Banken har under räkenskapsåret skötts målmedvetet och i enlighet med reglementet. Dess ställning är stabil.

Eftersom revisionen inte gett anledning till anmärkningar föreslår vi på basen av ovanstående att Finlands Banks direktion beviljas ansvarsfrihet för 1979.

Helsingfors den 22 februari 1980

Mikko Kaarna

Erkki Liikanen

Erkki Kivimäki

Pentti Mäki-Hakola

Håkan Malm

./ Tyko Vanhala

RIKSDAGENS BANKFULLMÄKTIGE VID SLUTET AV 1979

Matti Jaatinen (ordförande)
Jermu Laine (vice ordförande)
Matti Majjala
Kalevi Sorsa
Ilkka-Christian Björklund
Aarne Saarinen
Mikko Jokela
Ingvar S. Melin
Mauri Miettinen

FINLANDS BANKS DIREKTION VID SLUTET AV 1979

Direktionens arbetsfördelning sådan som den fastställts av riksdagens bankfullmäktige

Chefdirektör Mauno Koivisto
(ordförande, statsminister, tjänstledig)

Tf. chefdirektör Ahti Karjalainen
(viceordförande, tf. ordförande)

Allmän ledning och övervakning av bankens verksamhet
Representerande av direktionen
Övervakning av direktionsmedlemmarnas verksamhet och sakinnehållet i deras beslut
Revisionsavdelningen
ADB-avdelningen
Internationella organisationer, dock inte Internationella valutafonden

Bankdirektör Rolf Kullberg
(tf. viceordförande)

Centralbankspolitiken allmänna principer
Pennyngpolitiska avdelningen
Finansieringsavdelningen
SITRA

Bankdirektör Pentti Uusivirta

Valutapolitiska avdelningen
Valutaavdelningen
Avdelningen för östhandel
Avdelningen för utländsk finansiering
Internationella penninginstitut, inkl. Internationella valutafonden
Garantipoolen i Finland (Suomen Takausrengas)
Juridiska ärenden inom administrativa och juridiska avdelningen

Bankdirektör Ele Alenius

Avdelningen för kundservice
Kassaavdelningen
Sedeltryckeriet

Bankdirektör Harri Holkeri

Administrativa och juridiska avdelningen, dock inte juridiska ärenden
Nybyggen och fastigheter
Personalavdelningen
Valutakontrollavdelningen
Avdelningskontoren

Tf. bankdirektör Seppo Lindblom

Avdelningen för samhällsekonomi
Forskningsavdelningen
Informations- och publikationsavdelningen

HUVUDKONTORET

Direktörer

Markku Puntila

Eino Helenius

Pentti Koivikko

Kari Nars

Antti Lehtinen

Avdelningar

penningpolitiska avdelningen
finansieringsavdelningen

administrativa och juridiska avdelningen
revisionsavdelningen
internationella juridiska frågor
ADB-avdelningen

personalavdelningen
avdelningen för kundservice
kassaavdelningen
forskningsavdelningen
informations- och publikationsavdelningen

valutapolitiska avdelningen
valutaavdelningen
avdelningen för östhandel
specialfrågor inom östhandeln
avdelningen för samhällsekonomi

avdelningen för utländsk finansiering
valutakontrollavdelning

Avdelningschefer

Ralf Pauli (vik.)
Raimo Hyvärinen

H. T. Hämäläinen
Timo Männistö
U. Levo
Erkki Vehkamäki

Anton Mäkelä
Stig G Björklund
Reijo Mäkinen
Heikki Koskenkylä
Markku Pietinen

Kari Pekonen
Raine Panula
Kari Holopainen
Antti Saarlo
Sirkka Hämäläinen (vik.)

Pekka Tukiainen
J. Ojala

Chef för ADB-planeringen

Pertti Kukkonen

Kontorsföreståndare, projektplanering

M. Hannula

AVDELNINGSKONTOREN

Kontor

Björneborg
Joensuu
Jyväskylä
Kotka
Kuopio
Lahtis
Rovaniemi
S:t Michel
Tammerfors
Uleåborg
Vasa
Åbo

Föreståndare

V. Kaarnakorpi
K. Karhi
E. M. Tammi
Reino Ylönen
Keijo Kallasmaa
V. Lehto
Heikki Hakola
J. Huuskonen
E. Vuorela
Harri Salenius
Rauno Haikarainen
S. Paavola

SEDELTRYCKERIET

Verkställande direktör Tor-Leif Huggare
Produktionsdirektör, tf. vice verkställande direktör H. Taipale

FINLANDS BANK

Grundad 1811

Besöksadress: Snellmansplatsen, Helsingfors

Postadress: Box 160, 00101 Helsingfors 10

Telefon: (90) 170 051

Telex: 121224 spfb sf

Telegramadress: SUOMENPANKKI Helsingfors

Avdelningskontor

Björneborg:	Valtakatu 11, PL 110, 28101 Björneborg 10, tel. (939) 353 44
Joensuu:	Kauppakatu 23 b, PL 80, 80101 Joensuu 10, tel. (973) 233 72
Jyväskylä:	Kauppakatu 21, PL 165, 40101 Jyväskylä 10, tel. (941) 211 433
Kotka:	Keskuskatu 19, PL 211, 48101 Kotka 10, tel. (952) 155 70
Kuopio:	Kauppakatu 25—29, PL 123, 70101 Kuopio 10, tel. (971) 125 611
Lahtis:	Torikatu 3, PL 170, 15111 Lahtis 11, tel. (918) 298 31
Rovaniemi:	Valtakatu 23, PL 205, 96201 Rovaniemi 20, tel. (991) 160 01
S:t Michel:	Päiviönkatu 15, 50100 S:t Michel 10, tel. (955) 148 40
Tammerfors:	Hämeenkatu 13, PL 325, 33101 Tammerfors 10, tel. (931) 254 20
Uleåborg:	Kajaaninkatu 8, PL 103, 90101 Uleåborg 10, tel. (981) 224 366
Vasa:	Kyrkoesplanaden 22, 65100 Vasa 10, tel. (961) 245 322
Åbo:	Slottsgatan 20, Box 373, 20101 Åbo 10, tel. (921) 260 66